Ponson du Terrail – Rocambole

Seria a VII-a

Mizeriile Londrei

Volumul

3

Pierre Alexis Ponson du Terrail

(8 Iulie 1829 – 20 Ianuarie 1871)

Versiune electronică: **[V3.0]**

Ponson du Terrail

ROCAMBOLE

Ciclul „Dramele Parisului”

Seria a VII-a
MIZERIILE LONDREI

(Les Misères de Londres)

Roman în şase părți

Volumul 3

(Cuprinde: Partea a patra)

Partea a patra
Newgate – Cimitirul condamnaţilor la moarte

Capitolul I

După ce ai ajuns în capătul Strand-ului, intrând în Fleet Street – după ce ai tăiat perpendicular acel bulevard, care se numeşte Farringdon Street, pe malul stâng şi Farringdon Road, pe malul drept al Tamisei – după ce ai trecut pe sub acea poartă monumentală care desparte centrul Londrei de cartierele mărginaşe, o stradă se deschide dintr-o dată în stânga.

E Old Bailey.

E o stradă potrivită; nici prea largă, nici prea strâmtă şi la o primă vedere nu prezintă nimic extraordinar.

Casele sunt triste şi întunecate, ca toate casele din Londra; cea mai mare parte din ele sunt ocupate de birouri, însufleţite în timpul zilei, noaptea devin morocănoase şi tăcute, deoarece comercianţii le părăsesc, pentru a se duce să doarmă în mahalale, unde îşi au locuinţele lor.

Precum spuneam, la începutul străzii Old Bailey nu se zăreşte nimic extraordinar.

Dar continuaţi-vă drumul.

Old Bailey nu mai este o stradă, ci o piaţă triunghiulară, o piaţă strâmtă, alungită, sinistră, al cărei perete oriental este format de un edificiu trist şi tăcut.

Edificiul acesta este Newgate.

În alte oraşe, de exemplu în Paris, închisorile sunt aşezate la marginea oraşului.

Închisoarea Sainte-Pélagie din Paris se pierde în cartierul Saint-Marcel; Mazas în cartierul Saint-Antoine, la Roquette se ascunde tocmai sus, în capătul străzii Charonne.

Închisoarea Newgate însă este aşezată în centrul Londrei, la doi paşi de catedrala Saint Paul, de poştă, de bancă şi de bursă.

Newgate-ul are trei porţi care se deschid în Old Bailey.

Cea din mijloc este destinată serviciului birourilor guvernatorului şi locuinţei sale particulare.

Prin cea din dreapta îşi fac prizonierii intrarea în sinistrul local.

În faţa celei din stânga se ridică eşafodul, şi pe acolo iese

condamnatul condus la moarte.

Toate aceste trei porți sunt înălțate pe câte trei trepte solide, sunt boltite şi prevăzute cu lanțuri de fier şi cu mici ghişee îngrădite.

În afară nu sunt nici soldați, nici santinele; treci prin fața Newgate-ului cum ai trece prin fața unei case particulare.

Închisoarea face unghi cu o altă stradă, care-i poartă numele, Newgate Street.

În Newgate e şi colegiul Christ's Hospital.

Sus, la capătul lui Old Bailey este spitalul Saint Barthélemy, care primeşte trupurile condamnaților.

În ziua în care se pregăteşte vreo execuție, cu o oră mai înainte de a se urca condamnatul pe eşafod, două clopote răsună, răspândind în împrejurimi glasul lor funebru.

Sunt clopotele de la catedrala Saint Barthélemy şi de la colegiul Christ's Hospital.

Şi clopotele nu încetează decât când corpul condamnatului a intrat pe mâna chirurgilor.

Ca şi pe aiurea, la Londra, execuțiile sunt publice.

Ele se efectuează, vara la orele cinci dimineața, iarna la orele şapte.

Cu o zi înainte, zgomotul lugubrei ceremonii învăluie cartierul.

Comercianții care-şi au birourile în Old Bailey spun atunci amploiaților lor:

— Mâine puteți veni cu o oră mai târziu.

La Londra, oamenii de afaceri n-au obiceiul să-şi înceapă operațiile prea dimineață.

Înainte de orele nouă nu se deschide nicio casă de comerț. Aşadar, la orele zece, adică trei ore mai târziu, negustorul din Old Bailey, care soseşte cu omnibuzul, cu penny-boatul sau cu trenul, nu mai găseşte nici urmă din înspăimântătoarea dramă pe care ar fi putut-o contempla la fereastra sa.

Pe la orele cinci şi jumătate, un detaşament de polițişti soseşte în Old Bailey, escortând un car tras de oameni şi încărcat cu lemnele necesare pregătirii eşafodului.

Polițiştii se aşează pe ambele părți ale străzii formând două şiruri lungi.

E bariera care opreşte valurile mulțimii. La orele şase, eşafodul e ridicat şi cele două clopote au început să sune. Atunci aleargă şi poporul.

Fluviul de oameni sau mai bine zis torentul de zdrențe curge de

pe țărmurile Tamisei, coboară din înălțimile Hampsteadului, din cârciumile Wappingului care au rămas deschise toată noaptea, şi din străzile sinistre de la White-Chapel, unde condamnatul are o cunoştință, aproape în fiecare casă.

Mulțimea aleargă din toate părțile şi umple Farringdon Street, Newgate Street şi împrejurimile bisericii Saint Barthélemy; se urcă pe acoperişuri, pe arbori, pe blocurile mai ridicate, se agață de orice poate, de unde crede că va putea să vadă mai bine spectacolul.

Dar piața este mică; mulți sunt cei chemați şi puțini cei aleşi.

Aleşii sunt cei care au sosit mai devreme. Cu toate acestea, nimeni nu se plânge.

Nu se aude niciun strigăt, niciun murmur.

Valurile acestea de carne omenească sunt mai tăcute decât valurile mării pe vreme liniştită.

Dacă vorbesc între ei, vorbesc cu voce scăzută.

Unul din o sută va vedea eşafodul, unul din o mie îl va zări pe condamnat.

Ce-are a face?... Cel mai apropiat de locul supliciului va spune vecinului său ceea ce vede; acesta o va spune vecinilor săi şi, în modul acesta, până la o distanță de un sfert de milă în jurul hidosului spectacol, fiecare va afla evenimentele, până în cele mai mici amănunte.

La orele şapte fix, soseşte condamnatul.

Dacă e un caracter tare, va vorbi publicului.

Dacă însă este un om slab, zguduit de spasmele morții, se va mulțumi să sărute crucea pe care i-o întinde preotul, va lăsa să i se acopere ochii cu boneta neagră, apoi scândurile îi vor fugi de sub picioare şi totul se sfârşeşte.

La orele opt, chirurgii constată moartea şi cadavrul este ridicat.

Atunci poporul pleacă tot aşa de liniştit precum a venit, eşafodul e desfăcut şi când negustorii şi bancherii sosesc la birourile lor, îşi reiau lucrul ca de obicei, ca şi cum nimic deosebit nu s-ar fi întâmplat.

Deci, în ziua aceea, cartierul Old Bailey fusese martorul unui asemenea spectacol.

De dimineață fusese spânzurat un sărman francez, condamnat pentru că-şi asasinase tovarăşa vieții sale de mizerie.

Francezul îşi ucisese mai întâi amanta, apoi îşi întorsese cuțitul înroşit încă în sânge, spre propriul său piept; dar mâna sa era tremurătoare şi cuțitul nu intră destul de adânc.

Nenorocitul trăise, curtea cu juraţi îl declarase asasin şi fusese condamnat la spânzurătoare.

În aceeaşi dimineaţă în care nenorocitul fusese spânzurat, cu toate că trecuse de orele 10, cu toate că nu se mai vedea pe stradă nicio urmă de execuţie, o oarecare animaţie mai domnea încă în pragul magazinelor şi funcţionarii se întruneau şi conversau între ei.

În clădirea ocupată de casa de bancă Harris Johnson & Co. domnea o însufleţire şi mai mare.

Însufleţirea aceasta se datora unei împrejurări sociale.

Casa Harris avea o sucursală la Paris, şi francezul care fusese spânzurat funcţionase ca amploiat în birourile casei din Londra, cu un an în urmă.

Şeful casei, domnul Harris, îl concediase, pentru că-l văzuse beat într-o duminică.

Domnul Harris, în fond, era un om foarte cumsecade şi când auzise de tragicul sfârşit al fostului său amploiat, îi păru rău că fusese aşa de sever.

Cu opt zile în urmă, făcuse chiar numeroase încercări să obţină o amânare a execuţiei.

Funcţionarii, care toţi îl recunoscuseră pe condamnat, pe sărmanul Olivier, vorbeau între ei. Doar acela care se culca în birou, ca să păzească casa de bani şi registrele, mărturisea că se aşezase la fereastră şi văzuse toată execuţia în cele mai mici amănunte.

— Aşadar, întrebă unul dintre funcţionari, spui că l-ai văzut bine?

— L-am văzut cum vă văd şi pe voi acum.

— A vorbit ceva?

— Nu; a îmbrăţişat numai crucea pe care i-o întindea preotul.

— Un preot catolic?

— Da. Abatele Samuel, un irlandez.

— A fost curajos, bietul Olivier?

— Fără îndoială.

— Iată a treia execuţie de la începutul anului, comentă un alt funcţionar.

— Şi mai este un al patrulea condamnat, care aşteaptă.

— Un condamnat?

— Da. E un oarecare Bulton. Va fi spânzurat lunea viitoare.

— Şi mai este un al cincilea care va sosi în curând, adăugă un altul. Nu e judecat încă, dar condamnarea e sigură. E un irlandez

care l-a asasinat pe gardianul de la Cold-Bath field.

— Cum se numeşte?

— John Colden.

— Domnilor, se auzi o voce severă din birou, la lucru, dacă nu vă supărați!...

Funcționarii se aşezară grăbiți la locurile lor.

Capitolul II

Vocea severă care se auzise era aceea a domnului Morok.

Domnul Morok era casierul şef al casei Harris Johnson & Co.

Domnul Morok era un om de o severitate teribilă.

Era în vârstă de cincizeci şi nouă de ani şi de patruzeci şi cinci de ani era funcționar la bancă.

La vârsta de patrusprezece ani intrase în birourile de expediție ale casei Harris, adică de pe timpul când trăia bunicul actualului patron.

Mic, gras, cu capul chel, cu buzele cărnoase, cu dinții galbeni şi rău orânduiți, domnul Morok era omul care nu cunoştea din viață nimic altceva decât ce se raporta direct la operațiile bancare.

Pentru dânsul, lumea era o carte mare, o carte imensă, în care clienții puteau fi împărțiți în două mari categorii: debitori şi creditori. Orice individ, care nu era în relații directe sau indirecte cu casa Harris, pentru el nu exista pe suprafața pământului.

Domnul Morok era burlac, avea o groază deosebită față de femei şi de copii şi avea obiceiul să spună că întemeierea unei familii însemna o operație deplorabilă.

Niciodată în viața sa nu se distrase; de aceea avea o deosebită oroare pentru toți aceia care se distrau.

Ziua în care domnul Harris îl pusese în fruntea casei sale de comerț fusese o zi rea pentru toți funcționarii.

Domnul Morok voia exactitate deplină, cerea muncă, zi şi noapte, şi în schimb credea că trebuie oferite salarii cât se poate de reduse.

În ziua aceea, domnul Morok venise în Old Bailey şi mai prost dispus ca de obicei.

— Te întreb, dragul meu domn, spunea dânsul adresându-se domnului Colmans, funcționarul care răspunde de registre, te întreb dacă e rațional să se facă asemenea tămbălău într-o stradă unde sunt atâtea case serioase?... Să nu credeți cumva că vreau

să mă arăt prea filantrop; nicidecum; pedeapsa cu moartea este cât se poate de necesară, căci altfel n-am mai putea să ne păstrăm casetele noastre neatinse. Dar acesta este oare un motiv ca execuțiile să aibă loc în Old Bailey? Toată noaptea, mulțimea care circula prin Farringdon, unde locuiesc eu, nu m-a lăsat să dorm. De dimineață, clopotele mi-au buimăcit capul. Iată că acum sunt orele zece şi nimeni nu este încă la postul său.

— Cu toate acestea, cred că execuțiile nu pot fi efectuate la miezul nopții, observă cu timiditate funcționarul.

— Dar s-ar putea alege un alt loc decât Old Bailey.

— Şi unde asta, domnule Morok?

— Ştiu şi eu? La White-Hall, de exemplu, sau într-un cartier oarecare din West-End, unde lumea n-are nimic de făcut. Dar pe aici suntem numai oameni serioşi. Pe lângă că suntem opriți de la treburile noastre, dar spectacolele acestea sunt un exemplu rău pentru tineret. Priveşte, te rog, la toți domnii aceia care stau plantați în pragurile birourilor, în loc să-şi vadă de lucru!

Deci, la sunetul vocii severe a domnului Morok, toți funcționarii alergaseră să-şi ia locurile.

Atunci domnul Morok procedase la deschiderea casetei, care avea trei încuietori deosebite şi toate foarte complicate.

Responsabilul cu registrele crezu că putea să-şi continue conversația.

— Dumneata n-ai văzut niciodată, domnule Morok? întrebă dânsul.

— Ce să văd?

— O execuție.

— Niciodată.

— Şi cu toate acestea, e multă vreme de când birourile băncii sunt aici.

— Mai mult de cincizeci de ani; de patruzeci şi şase de ani sunt eu aici.

— Bine! murmură funcționarul.

— În medie sunt cam cinci execuții pe an; aşa încât, de patruzeci şi şase de ani, aş fi putut să privesc la cel puțin o sută treizeci…

— Şi… n-ai avut niciodată curajul?

— Oh! nu de asta… Când se spânzură un om, înseamnă că a meritat să fie spânzurat… Şi pe urmă, mie ce-mi pasă?

— N-ai fost curios niciodată?

— Dacă n-am vrut niciodată să asist la un asemenea spectacol,

am făcut-o numai pentru că găsesc ridicol să se spânzure lumea în Old Bailey şi nu doresc să încurajez prin prezenţa mea legenda…

— Foarte bine; dar în Newgate n-ai intrat niciodată?

— Ba da, o dată… acum opt zile. Domnul Harris, care are uneori nişte idei filantropice de mă face să ridic din umeri, a vrut să mă duc să-l văd pe mizerabilul de Olivier.

— Şi te-ai dus?

— Da.

— Trebuie să fi simţit o emoţie foarte mare.

— Eu?… Nicidecum.

— Cu toate acestea, l-am cunoscut cu toţii pe Olivier!

— Şi ce-are a face asta?

— Trebuie să fie teribil pe-acolo. Nu-i aşa, domnule Morok?

— Nici n-am băgat de seamă ce era împrejurul meu, răspunse domnul Morok.

— Dar celulele condamnaţilor la moarte?

— Nici nu-mi mai amintesc cum erau.

Şi domnul Morok începu să-şi ascută creionul.

Responsabilul cu registrele înţelese că superiorul său nu mai avea poftă de vorbă şi, aplecându-şi capul pe registre, îşi văzu de treabă.

„Cât de idioţi sunt toţi oamenii aceştia! cugetă domnul Morok; ce lucru curios poate fi în a vedea o închisoare în care este un om care trebuie să fie spânzurat?”

Şi pe când cugeta astfel, cineva bătu la ghişeul său.

Domnul Morok se apropie şi deschise ferestruica.

Atunci, se trezi în faţa unui om îmbrăcat în haine de drum, care-l întrebă.

— Vorbiţi limba franceză, domnule?

— Da, domnule, răspunse domnul Morok, cu un accent britanic pronunţat. Cu ce vă putem servi?

— Sosesc din Paris, răspunse bărbatul, şi am o scrisoare de schimb pentru casa dumneavoastră.

— De la ce casă?

— De la casa Monteaux şi Lunel, bulevardul Montmartre.

Domnul Morok întinse mâna spunând:

— Daţi scrisoarea.

— Aş mai dori, continuă francezul, să vorbesc cu domnul Harris în persoană.

Domnul Morok răspunse cu oarecare dispreţ:

— Domnul Harris nu soseşte niciodată înainte de amiază şi nu

ştim dacă vă va primi.

Scrisoarea de schimb era de două sute de lire.

— Semnați de primire, spuse domnul Morok.

— Cu toate acestea, insistă francezul, vă asigur că trebuie să vorbesc cu domnul Harris.

— Atunci, scrieți-i şi cereți o audiență. Poate că veți fi primit.

— Trebuie să vorbesc cu dânsul, neapărat astăzi.

— E cu neputință.

Francezul continuă:

— Sunt chirurg şi am o misiune de la guvernul meu.

— Dumneata? întrebă cu dispreț domnul Morok.

— Şi cum nu cunosc pe nimeni la Londra, domnul Harris, care este consilier municipal, va putea să-mi fie de mare ajutor.

— Dar, scumpul meu domn, credeți dumneavoastră că toți oamenii care au pentru casa noastră o scrisoare de schimb de două sute de lire?...

— Te rog să mă ierți, spuse francezul, foarte liniştit.

Şi-şi deschise portofelul.

Apoi, scoase o foaie de hârtie roşie, pe care o puse sub ochii domnului Morok.

Această foaie de hârtie era o altă scrisoare de schimb.

Pe ea se vedea înscrisă enorma sumă de patruzeci de mii de lire, adică un milion de franci, şi jos se vedea semnătura băncii Rothschild din Paris.

Domnul Morok se trase un pas înapoi şi strigă:

— Ieremiah! Ieremiah!

Un comis alergă.

— Ia o trăsură, Ieremiah, şi fugi în Elgin-Crescent, Notting-Hill, la domnul Harris; roagă-l să vină cât mai repede posibil.

Apoi, deschizând portița grilajului, îi spuse francezului, care surâdea:

— Binevoiți să intrați, domnule.

Şi se grăbi să ofere un fotoliu vizitatorului.

Capitolul III

Domnul Harris, şeful băncii Harris Johnson & Co., îşi avea locuința în Elgin-Crescent, lângă Kensington-garden.

E unul din cartierele cele mai îndepărtate şi cele mai liniştite din West-End. Pe acolo nu sunt nici magazine, nici case de comerț.

E un cartier pe jumătate aristocratic, pe jumătate burghez, unde oamenii, reținuți toată ziua în centrul orașului pentru afaceri, vin să-şi regăsească seara liniştea vieții de familie.

Domnul Harris are o soție tânără, aristocratică, pe care o conducea adeseori la baluri.

Chiar cu o zi mai înainte asistase la o serbare splendidă, care nu se terminase decât odată cu apariția primelor raze ale aurorei.

Deci, domnul Harris adormise abia de o oră sau două, când comisul expediat de domnul Morok sosi.

Domnul Morok nu-şi deranja patronul nici de două ori pe an. El avea mână liberă asupra tuturor afacerilor curente, şi pentru ca să trimită după domnul Harris, trebuia să intervină ceva extraordinar.

Un bancher francez, deşteptat din somn în asemenea împrejurări, s-ar fi arătat foarte contrariat.

Domnul Harris se sculă fără să pronunțe vreun cuvânt, îşi făcu toaleta liniştit şi, după ce dăduse ordinul să fie introdus comisul, se mărgini să-l întrebe dacă ştia pentru ce-l chema domnul Morok.

Comisul răspunse că un străin, un francez, se prezentase la Old Bailey şi ceruse să-l vadă fără întârziere.

— Are vreo scrisoare de credit? întrebă domnul Harris.

— Da.

— Ştii pentru ce sumă?

— Patruzeci de mii de lire.

Un om, care poate să ridice în orice moment suma de patruzeci de mii de lire, are oricând dreptul să deranjeze un bancher, chiar când bancherul şi-a petrecut noaptea la bal.

Domnul Harris avea cai, trăsuri luxoase şi echipajele sale erau cunoscute şi remarcate la Hyde-Park.

Cu toate acestea el nu dădu ordin să se pună caii.

Cu acea simplitate care i-a caracterizat întotdeauna pe englezi, sări în trăsura comisului său şi se aşează alături de el.

Peste trei sferturi de oră era în Old Bailey.

Francezul aştepta în biroul domnului Morok, citind nişte ziare franceze, pe care cu o deosebită gentilețe i le oferise domnul casier.

Domnul Harris intră şi aruncă asupra necunoscutului o privire care exprima un calm desăvârşit. El i se adresă în limba franceză:

— Eu sunt Harris, domnule, şi sunt întrutotul la dispoziția dumitale.

— Domnule, răspunse francezul, te rog să mă ierți că te-am supărat, dar sunt purtătorul unei scrisori de la corespondenții

dumneavoastră din Paris.

Şi, deschizându-şi pentru a treia oară portofelul, scoase un plic care purta peceţile casei Harris şi Johnson din Paris, Chaussée d'Antin 67.

— Binevoiţi să treceţi în cabinetul meu, spuse domnul Harris, deschizând o uşă din fundul biroului domnului Morok şi, dându-se la o parte pentru a face loc străinului să treacă cel dintâi.

Când rămaseră singuri, domnul Harris deschise scrisoarea corespondentului său şi citi:

„Vă recomandăm pe domnul Firmin Bellecombe, chirurg, însărcinat de facultatea de medicină din Paris să facă un studiu amănunţit asupra ştrangulării. Domnul Firmin Bellecombe e foarte bogat şi are asupra sa scrisori de schimb ale mai multor case din Paris. Veţi onora cu schimbul dumneavoastră pe toate câte vi le va prezenta.

Credem că veţi binevoi să vă puneţi la dispoziţia domnului Bellecombe pentru toate serviciile pe care vi le va cere.

Domnul Firmin Bellecombe doreşte să viziteze închisorile, şi mai cu seamă închisoarea Newgate. În afară de asta, mai doreşte să facă experienţe pe corpurile condamnaţilor. Situaţia dumneavoastră de consilier municipal îi va fi foarte folositoare pentru aceste lucruri."

După cum se vede, era o scrisoare cordială.

După ce o citi, domnul Harris îşi privi vizitatorul.

Era un bărbat încă tânăr, putea să aibă cel mult treizeci şi opt de ani, purta nişte favoriţi bruni şi avea o fizionomie inteligentă. Privirea sa, mai ales, avea ceva magnetic şi imperios, care uimea.

Bancherul spuse:

— Sunt la ordinele dumneavoastră, domnule; ce pot face pentru a vă fi plăcut?

— Domnule, răspunse francezul, azi dimineaţă a avut loc o execuţie înaintea casei dumitale?

— Da.

— Corpul condamnatului a fost transportat la spitalul Saint Barthélemy?

— Nu ştiu, dar e posibil.

— Aş dori să fiu prezentat chirurgului şef al spitalului şi să fiu de faţă la disecţia corpului. Cui trebuie să mă adresez pentru aceasta?

— Domnule, răspunse bancherul, acesta va fi un lucru foarte uşor, îndată ce veți avea o scrisorică din partea primarului.

— Şi… scrisoarea aceasta?…

— Îmi va face o deosebită plăcere să v-o procur.

Domnul Harris sună şi ordonă să i se aducă o trăsură.

— Doreşti să mă întovărăşeşti, domnule?

— Cum veți voi, răspunse acesta.

Domnul Harris îşi luă pălăria, pardesiul şi mănuşile şi francezul îl urmă.

Distanța este mică de la Old Bailey la King's Street, cartierul în care se ridică monumentalul Guild-Hall, adică primăria Londrei.

Acolo îşi are lordul primar birourile sale.

Francezul rămase în trăsură, şi domnul Harris se pierdu sub o boltă.

După un sfert de oră se întoarse.

Lordul primar nu poate refuza niciodată un consilier municipal.

Domnul Harris obținuse o învoială de intrare pentru Saint Barthélemy.

— De acolo vreți să începeți, nu-i aşa?

— Da, domnule, răspunse chirurgul.

Acesta din urmă mărturisi că n-avea decât foarte puține cunoştințe de limba engleză, şi era fericit că poate să-i servească de interpret.

Englezul este de obicei distant şi foarte puțin primitor cu străinii, dar când e vorba de o recomandație specială, masca sa se topeşte şi devine de o amabilitate fără margini.

Domnul Harris îl considera acum pe francez ca pe oaspetele său şi se credea obligat să stea tot timpul la dispoziția sa.

Ajunşi la Saint Barthélemy, domnul Harris arătă permisul de intrare şi discută un moment cu portarul.

Apoi, după explicațiile pe care acesta i le dădu, domnul Harris se întoarse spre francez spunându-i:

— Domnule, corpul condamnatului n-a fost transportat aici.

— Ah!

— A rămas la Newgate şi va fi îngropat.

— Fără să fie disecat mai întâi?

— Chirurgii au renunțat la disecție.

— Pentru ce?

— Nu se ştie bine.

— Ah! exclamă francezul; de aş putea să văd corpul.

— Sper, de vreme ce avem intrare liberă şi la Newgate.

Şi domnul Harris şi chirurgul se urcară din nou în trăsura care aştepta la poartă.

În momentul acela un om trecu aproape de ei şi schimbă o privire rapidă cu francezul. Omul acesta nu era altul decât Shoking.

Capitolul IV

Câteva momente după aceea trăsura domnului Harris se oprea la Newgate, în faţa porţii din mijloc, care după cum ne amintim, conducea la locuinţa particulară a guvernatorului.

Subguvernatorul de la Newgate se numea sir Robert M…

Era un om de vreo cincizeci de ani, cu aparenţă robustă, cu părul blond, cu ochii albaştri, cu faţa mereu surâzătoare.

Purta o uniformă verde, cu un galon triplu de argint la mâneca mâinii stângi şi o caschetă rotundă a cărei vizieră era de asemenea triplu galonată.

Sir Robert M… era subguvernator la Newgate de mai bine de douăzeci de ani.

Contactul cu prizonierii, zgomotul aproape continuu al fiarelor, lumina sinistră a torţelor care se aprind pentru ridicarea eşafodului, lugubrele pregătiri ale condamnaţilor, nimic din toate acestea n-au putut modifica natura sa, prin excelenţă veselă.

Era o fericire pentru dânsul să poată arăta închisoarea vreunui nobil străin, care avea permisiune de intrare de la lordul primar al Londrei.

Acestui bărbat i se adresă domnul Harris.

Sir Robert M… îl privi cu oarecare curiozitate pe chirurgul francez.

Acesta îl plăcu, fără îndoială, căci îi întinse mâna cu cordialitate.

De altfel, lui sir Robert M… îi plăcea orice om care venea să viziteze închisoarea Newgate.

Poarta din mijloc, aceea a guvernatorului, dă într-un coridor; la dreapta este grefa.

Sir Robert M… n-avea decât să-şi scoată o cheie de la cingătoare şi să deschidă un grilaj pentru ca, din grefă, vizitatorii să treacă în închisoare.

Dar subguvernatorul ţinea prea mult să-şi dea importanţă, pentru ca să lucreze astfel.

— Faceți înconjurul, zise domnului Harris.

Domnul Harris şi chirurgul ieşiră şi se duseră să sune la prima poartă.

După cum am spus, fiecare dintre porți avea câte o scară cu trei trepte.

Portarul, prevenit, se grăbi să deschidă.

Atunci domnul Harris şi domnul Firmin Bellecombe se văzură într-o sală îngustă, care avea grefa în stânga şi locuința portarului la dreapta.

În fața lor era o altă poartă, tot de fier, prevăzută cu nişte lacăte şi nişte zăvoare enorme şi aşa de joasă, încât domnul Harris, care era înalt, a fost obligat să se aplece mult ca să-i poată trece pragul.

Amândoi vizitatorii, întovărăşiți de sir Robert M… intrară într-un coridor întunecos, care făcea înconjurul închisorii.

Sir Robert închise poarta după dânsul şi spuse surâzând:

— De aici nu mai iese nimeni niciodată.

— Dar, zise domnul Harris, se mai întâmplă ca vreun condamnat să mai iasă din Newgate.

— Foarte rar se întâmplă aşa ceva. Cu toate acestea, sunt exemple…

Şi veselul guvernator surâdea mereu.

La capătul coridorului, în stânga, se vedea o sală destul de încăpătoare, în mijlocul căreia era un fel de cuşcă cu geamuri.

— Ce e asta? întrebă domnul Harris, care cu toate că era consilier municipal, nu vizitase niciodată închisoarea.

— E vorbitorul avocaților, răspunse sir Robert M… Se aduce prizonierul de o parte şi avocatul intră prin cealaltă parte; amândoi se aşează vis-à-vis, la masa din mijloc. După aceea se închide uşa. Doi gardieni se plimbă în jurul cuştii; ei văd tot ceea ce fac prizonierul şi avocatul, dar nu pot auzi nimic din ce-şi spun. Aşa comandă legea engleză, care respectă libertatea şi dreptul de apărare.

După sala vorbitorului se deschidea unul dintre coridoarele celulare.

Sir Robert M… deschise uşa unei celule.

Aproape îndată, prizonierul, care stătea lungit pe pat şi citea, se întoarse spre zid şi făcu salutul militar.

Sir Robert M… avea o deosebită plăcere arătând vizitatorilor celula până în cele mai mici amănunte.

Toate celulele obişnuite erau făcute după acelaşi model.

Domnul Harris, care servea de interpret francezului, sir Robert

M… nu vorbea decât limba sa maternă, îşi exprimă dorința să vadă sala de corecție şi celulele condamnaților la moarte.

Sala de corecție este o încăpere a cărei înfățişare nu este deloc sinistră.

Zidurile sunt albe şi e iluminată de trei ferestre, care dau toate în curte.

Dar în mijlocul încăperii se vede ceva, un instrument, un obiect oarecare, a cărui întrebuințare nu poate fi ghicită şi care atrage îndată atenția. E un fel de cutie, un fel de casetă, care are deasupra un fel de bară transversală, şi care este străbătută de două găuri.

Şi cum francezul privea obiectul, cu oarecare curiozitate, subguvernatorul îl apucă cu bruschețe de umeri şi-l trase spre dânsul. Domnul Bellecombe se văzu dintr-o dată țintuit pe loc, în imposibilitate să mai facă vreo mişcare.

Atunci sir Robert, râzând din toată inima, îi spuse:

— Când te vei întoarce în țara dumitale, domnule, vei putea spune pe drept cuvânt că ai fost şi dumneata la „block”. Aşa se numeşte instrumentul acesta care serveşte pentru biciuirea pungaşilor.

Apoi, satisfăcut de experiență, sir Robert adăugă:

— Acum vă voi arăta şi celulele.

Domnul Robert M… era, cât se poate de bine dispus în ziua aceea.

Cei doi vizitatori au fost conduşi până la capătul coridorului; acolo, subguvernatorul deschise o uşă şi francezul intră într-o celulă care era cufundată în cel mai adânc întuneric. Un întuneric aşa de complet, încât după ce domnul Harris închise uşa, nu se mai vedea nici la doi paşi.

Râzând mereu, subguvernatorul le spuse:.

— În virtutea puterilor mele indiscutabile, am dreptul să las aici, trei zile şi trei nopți, numai cu apă şi cu pâine, orice prizonier indisciplinat.

Din celula aceasta trecură în curte.

Era o curte lungă şi strâmtă, înconjurată de ziduri înalte.

Francezul examină mult timp partea aceasta a închisorii.

— La ce te gândeşti? întrebă sir Robert.

— Gândesc că trebuie să fie foarte greu de evadat de aici, răspunse dânsul prin intermediul domnului Harris.

Sir Robert înălță din umeri spunând:

— S-a evadat de la Clerkenwell, de la Horsmonger Lane, de la

Bath Square şi chiar din Turnul Londrei, în timpul când era şi pe acolo închisoare; dar de la Newgate, niciodată!

Ajunşi în capătul curții, îi rugă să intre într-un nou coridor, în care se deschideau două uşi.

Erau celulele condamnaților la moarte.

Una dintre aceste uşi era deschisă.

Domnul Harris, care înaintase mai mult, făcu deodată un pas îndărăt.

Zărise un cadavru culcat pe un pat.

O lumânare ardea la capul mortului.

Îngenuncheați lângă pat, doi bărbați şi două femei se rugau.

Cadavrul era acela al nenorocitului executat de dimineață.

Cele două femei erau îmbrăcate în nişte rochii lungi de lână şi fețele le erau acoperite de nişte văluri dese, negre.

Cei doi tineri purtau costumul şcolarilor de la Christ's Hospital colțuni galbeni şi haină albastră, şi după ordonanța regelui Eduard VI, umblau cu capetele descoperite.

Cadavrul era acoperit cu o cuvertură şi nu putea să i se vadă fața.

Capitolul V

Sir Robert M… subguvernatorul de la Newgate, observase mişcarea domnului Harris, care la vederea cadavrului făcuse cu vioiciune un pas îndărăt.

El îl luă de braț şi-i spuse surâzând:

— Nu te teme; morții nu învie. Sărmanul francez Olivier şi-a luat rămas bun de la noi, de dimineață.

Acela căruia scrisoarea de recomandație a corespondentului domnului Harris îi dădea titlul de chirurg intrase în celulă fără cea mai mică emoție.

Dar domnul Harris rămăsese la uşă.

— Scuzați-mă; eu n-am obiceiul să mă găsesc adeseori în prezența cadavrelor…

— Lipsă de obişnuință, ştiu asta… comentă subguvernatorul râzând.

— Şi-apoi, adăugă domnul Harris, eu l-am cunoscut pe nenorocitul acesta.

— Da?

— A fost funcționar în birourile mele.

Şi cum fruntea domnului Harris se întuneca din ce în ce mai mult, sir Robert crezu că este de datoria sa să schimbe vorba.

— Ştii dumneata cine sunt aceste două femei?

— Nu.

— Sunt două lady, două doamne din cea mai înaltă societate.

— Ah! murmură Harris.

Dar sir Robert M… continuă:

— În Londra, şi în toate oraşele mai principale ale liberei Anglii, există o instituţie foarte respectabilă, „Comitetul de Doamne al Închisorilor". Comitetul acesta, continuă sir Robert, este alcătuit, în cea mai mare parte din doamne aparţinând înaltei societăţi. Doamnele acestea se duc să viziteze prizonierii, au grijă de familiile lor şi veghează asupra morţilor. Ori de câte ori avem vreo execuţie, două sau trei doamne din înaltul comitet se prezintă. Ele au dreptul să-l viziteze pe condamnat şi să rămână singure cu el.

— Ah! doamnele acestea sunt lăsate să pătrundă în celula condamnatului?

— Fără îndoială; condamnatul e cu mâinile legate şi e prin urmare în imposibilitate să facă vreo nebunie.

Apoi, veselul subguvernator adăugă:

— Doamnele acestea poartă nişte văluri foarte dese şi nu le poţi recunoaşte. Îndată ce execuţia a avut loc şi chirurgii au renunţat la autopsia corpului, doamnele vin şi îngenunchează lângă cadavru, care nu este înmormântat decât după apusul soarelui.

În timpul acesta, francezul se apropiase de cadavru.

Cele două femei nici nu se mişcară.

Numai cei doi tineri ridicară capetele cu un aer curios.

Şi fără să întrebe dacă acest lucru îi era îngăduit de regulamente, francezul ridică cuvertura care acoperea capul cadavrului şi aruncă o privire rapidă asupra gâtului ca să vadă efectul strangulării.

Faţa îi era tumefiată, limba umflată îi spânzura în jos; gâtul avea de jur împrejur un cerc albăstrui.

„Omul acesta n-a fost viguros, îşi spuse francezul; cu toate acestea, desigur că n-a murit decât după şapte sau opt minute. John Colden va rezista mai mult".

După aceea, francezul ieşi pe coridor şi se apropie de sir Robert, care continua să-i dea explicaţii domnului Harris.

— Cât despre cei doi şcolari de la Christ's Hospital, pe care-i vedeţi aici, vă voi explica îndată prezenţa lor.

— Într-adevăr, spuse domnul Harris, nu-mi prea explic ce caută

tinerii aceştia aici.

— Ştiți, reluă domnul Robert, că acest colegiu a fost fondat de către regele Eduard al VI-lea; prințul acesta, care a murit la vârsta de şaisprezece ani, era, după cum ştiți, fiul Jeannei Seymour şi al regelui Henric al VIII-lea. Jeanne Seymour fusese doamnă de onoare a nenorocitei Anne de Boleyn.

— Ştiu lucrurile acestea, spuse domnul Harris, care avea pretenția că ştie bine istoria țării sale.

— Jeanne îşi crescuse copilul, învățându-l să venereze memoria acelei femei nenorocite. Tânărul rege, înființând colegiul Christ's Hospital, a creat în favoarea elevilor care ar fi admişi mai multe privilegii, dar le-a impus şi obligația să vegheze asupra condamnaților la moarte până la ora înmormântării. Toate acestea în memoria victimei regale. La fiecare execuție se aleg doi şcolari; cel mai vechi şi cel mai nou, şi amândoi vin să petreacă câteva ore lângă cadavru.

Cum chirurgul părea că nu cunoaşte decât foarte puțin limba engleză, domnul Harris crezu că este datoria sa să-i tălmăcească vorbele subguvernatorului.

Trecură din nou prin fața celulei.

— Ați văzut un spânzurat, spuse sir Robert; acum vă voi arăta un condamnat la moarte.

— Ah! aşadar mai este şi un altul! remarcă domnul Harris.

— Da.

— De când a fost condamnat?

— Chiar de ieri.

— Cum se numeşte?

— Bulton.

— Ce crimă a făcut?

— A încercat să asasineze un bancher, domnul Thomas Elgin, din Kilburn Square.

Un surâs disprețuitor flutură pe buzele domnului Harris.

— Oh! un bancher! exclamă dânsul; eşti prea bun… Mai bine spus, un cămătar.

Subguvernatorul deschise o a doua uşă, care dădea tot în coridor.

Atunci nişte răgete, care n-aveau nimic omenesc în ele ajunseră până la urechile vizitatorilor.

Bulton, colosul cu fața încruntată, stătea culcat pe patul său de închisoare.

În jurul corpului avea o cingătoare şi cingătoarea aceasta îi

ținea brațele înțepenite.

De asemenea şi picioarele îi erau tot încătuşate.

Bulton urla, blestema, striga, țipa că nu vrea să moară.

Chirurgul îl privi.

Deodată banditul tăcu. Omul acela pe care îl vedea atunci pentru întâia oară exercita asupra lui o adevărată fascinație.

Sir Robert, care era în continuare foarte vesel, îi spuse:

— La ce bun să te întristezi, amicul meu? Nu vei fi spânzurat decât în ziua de 2 ianuarie. Ai şapte zile întregi înaintea dumitale.

— Nu vreau să mor! urlă Bulton.

— Şi apoi, e un eveniment care trece aşa de repede, adăugă bunul sir Robert. Nici n-ai timp să bagi de seamă. Calcraft este un om deosebit de abil. Nu se mai găseşte un asemenea călău în tot regatul Marii Britanii. Te asigur că va fi aşa de dibaci, încât dumneata însuți vei rămâne mulțumit.

Şi cum nu mai era nimic de văzut în celula aceea, subguvernatorul făcu un pas spre a se retrage.

Atunci chirurgul îşi fixă din nou privirea asupra lui Bulton şi-i făcu un semn misterios.

Era semnul care îi lega între ei, în imensa Londră, pe toți aceia care se gândeau la Irlanda.

Bulton tresări şi-şi înăbuşi un strigăt.

Dar deja uşa se închise şi chirurgul dispăruse.

Capitolul VI

Francezul, domnul Harris şi sir Robert M… veniră din nou în curte.

La cealaltă extremitate, era o poartă care se deschidea într-un coridor îngust.

În coridorul acesta, dacă ridici capul în sus, vezi cerul.

Dar îl vezi de-a curmezişul unui grilaj alcătuit din bare enorme de fier.

Tâlharii din Londra, ca toți tâlharii, îşi au şi ei dialectul lor special; e un dialect foarte pitoresc.

Ei au botezat acest coridor „cuşca păsărilor”.

În fundul acestui coridor este o uşă mare de stejar, prevăzută cu un ghişeu şi cu nişte zăvoare enorme.

Ce rol avea uşa aceasta?

Sir Robert M… era o călăuză conştiincioasă.

Îi plăcea să dea toate amănuntele.

Vizitatorii străbătură coridorul şi intrară în sala curții cu juraţi, care nu oferea nimic extraordinar.

— Dacă un inculpat este achitat, explică sir Robert, iese prin uşa din spate.

— Ah! murmură domnul Harris; şi dacă este condamnat?

— Parcurge în sens invers drumul pe care l-am făcut noi.

Din sala curții cu juraţi intrară în cimitirul spânzuraților.

Lespezi mari de piatră erau înşirate de-a lungul drumului.

Doi lucrători săpau mormântul spânzuratului de dimineață, francezul Olivier.

Sir Robert dădea explicații cu cea mai mare volubilitate.

Deasupra fiecărei lespezi era câte o inițială.

— Iată, spunea dânsul, Witgins, care şi-a ucis nevasta. Iată Henrieta Stameton, care şi-a otrăvit amantul. Iată-l pe Barthélemy, un francez, pe Drury, pe americanul Butter şi pe irlandeza Mary.

Domnul Harris se înfiora din tot corpul la fiecare nouă lespede şi veselul subguvernator râdea mereu, povestind întâmplările fiecărui condamnat.

Ajunseră astfel până la mormântul care se săpa.

— Iată unde va fi pus Olivier, arătă sir Robert.

— Când? întrebă domnul Harris.

— Chiar în seara aceasta.

— Domnule, spuse francezul adresându-se domnului Harris, cere, te rog, guvernatorului câteva detalii despre modul în care se face înmormântarea.

Sir Robert era bucuros să dea orice fel de amănunte şi de aceea răspunse îndată.

— Înmormântarea se face într-un mod cât se poate de simplu; se pune cadavrul într-un sicriu de stejar, care e bătut la urmă cu cuie. Sicriul e coborât în mormânt în prezența mea şi a doi gardieni. Un preot oficiază serviciul divin, după naționalitatea celui înmormântat. După aceea se aruncă pământ deasupra, se pune piatra, se cimentează bine şi se sapă lămurit numele condamnatului.

— Şi asta este tot? întrebă domnul Harris.

— Ah!... am uitat un amănunt.

— Să vedem.

— Se mai pune în sicriu un amestec de hidroclorură de potasiu şi sodiu, destinat să distrugă carnea în cel mai scurt timp posibil, împiedicând astfel putrefacția.

— Să plecăm de aici, spuse domnul Harris.

După aceea vizitară bucătăria.

Sir Robert deschise un dulap de stejar, care era în fața căminului.

— Ce-i asta? întrebă Harris, care zărise nişte curele şi nişte obiecte de oțel.

Sir Robert răspunse.

— Aici sunt chinuiți prizonierii.

Şi amabilul subguvernator surâdea mereu.

— Dar, întrebă domnul Harris, pentru ce este aşezat dulapul acesta în bucătărie?

— Ridică ochii.

— Bine!

— Vezi colo în zid patru croşete, aşezate două într-o parte şi două într-o parte?

— Da.

— De croşetele acestea se suspendă două cuverturi imense, care formează un fel de coridor în mijlocul bucătăriei.

— Da.

— E un loc de trecere pentru condamnatul la moarte. Pe aici iese când e conclus la eşafod.

— Într-adevăr? spuse francezul nepăsător, pe când domnul Harris simțea părul zbârlindu-i-se în cap.

Capitolul VII

Un singur lucru rămăsese de văzut la Newgate; măştile condamnaților.

Măştile acestea erau înşirate pe o banchetă la intrarea grefei.

După ce vizitară şi această ultimă parte, vizitatorii se retraseră, ieşind prin poarta principală.

În momentul în care se pregăteau să iasă, cineva sună.

Portarul deschise.

Era un tânăr îmbrăcat în negru din cap până-n picioare. Era preotul catolic care-l asistase de dimineață pe condamnat şi care acum venea să spună la mormântul său ultimele rugăciuni. Cititorii probabil au ghicit că preotul acesta nu era altul decât abatele Samuel.

Francezul schimbă o privire rapidă cu dânsul, privire care nu fu surprinsă nici de guvernator, nici de domnul Harris.

Când ieşiră din închisoare, domnul Harris şi cu chirurgul respirară mai liberi, mai uşuraţi.

— Scumpe domn, îi spuse atunci bancherul, sunt foarte vesel că ţi-am putut fi de folos.

— Şi eu îţi sunt cu atât mai recunoscător, domnul meu, răspunse acela care pentru domnul Harris se numea doctorul Firmin Bellecombe, cu cât dumneata pari a avea o fire impresionabilă.

— Sunt, într-adevăr, şi mărturisesc că vederea acelui cadavru…

— Nenorocitul fusese angajatul dumitale?

— Da, domnule; de aceea am şi făcut încercări ca să-l smulg de la eşafod.

Pe când vorbeau astfel, bancherul şi oaspetele său străbătură strada Old Bailey şi ajunseră până la uşa casei ocupată de birourile domnului Harris.

Chirurgul îşi ridicase capul spre ferestrele de la catul de sus.

— Ce priveşti astfel? întrebă bancherul.

— Privesc ferestrele casei dumitale, şi-mi spun că sunt situate drept în faţa locului unde se înalţă eşafodul.

— Ai vrea să priveşti un asemenea spectacol?

— Poate…

Domnul Harris făcu un gest de dezgust.

— Domnule, reluă francezul, eu nu sunt un simplu curios, ci un medic care e însărcinat cu o misiune ştiinţifică. Trebuie să studiez sistemul penitenciarelor din Londra şi efectele pedepsei cu moartea prin strangulare. Prin urmare, probabil că voi apela şi altă dată la preţiosul dumneavoastră ajutor.

— Sunt la dispoziţia dumneavoastră, răspunse domnul Harris.

— Vă voi cere deci să binevoiţi să-mi cedaţi una dintre ferestrele casei dumneavoastră, într-o zi de execuţie.

— Dacă lucrul acesta poate să vă facă plăcere, sunt încântat, răspunse domnul Harris. De altfel, sper că voi avea onoarea să vă fac o vizită şi să vă invit la un dejun, într-o zi când veţi avea plăcere.

Francezul se înclină.

— Unde-aţi tras? continuă domnul Harris.

— Panton-hotel, Panton Street, Haymarket, răspunse francezul.

— Aveţi nevoie de ceva bani? mai întrebă domnul Harris.

— Nu încă; dar după Crăciun, mă voi prezenta la casa dumneavoastră.

Domnul Harris întinse mâna francezului şi se despărţiră.

Francezul coborî strada Old Bailey şi merse până în Fleet Street; acolo sări într-o trăsură. Apoi ordonă birjarului, dar de astă dată în cea mai curată limbă engleză.

— Condu-mă în Old Gravel Lane, la cantina lui master Wandstoon.

Birjarul păru puțin cam mirat, văzând un om aşa de bine îmbrăcat dând o asemenea adresă. Cu toate acestea, îşi biciui calul, fără să mai facă vreo obiecție.

După câteva minute, francezul se opri la uşa sinistrei cantine, în care l-am văzut într-o noapte pe Wilton şi pe vizitiu bând câte un pahar de vin şi dăruind viața irlandezei Jenny.

Nu era decât un singur om în toată cantina.

Omul acesta era Shoking.

Văzându-l pe francez se sculă grăbit şi veni în întâmpinarea lui, întrebându-l încetişor:

— Ei bine, stăpâne?

— Atunci Omul Gri, căci cititorii noştri au ghicit deja că francezul care vizitase în amănunțime închisoarea Newgate nu era altul decât eroul nostru, Omul Gri, clătină din cap cu tristețe.

— Evadarea sa e imposibilă, murmură dânsul.

— Imposibilă!

— Da, am văzut totul; am străbătut închisoarea în toate direcțiile. Nu e niciun gardian care să ne fie prieten. Fuga e imposibilă.

— Atunci, întrebă Shoking emoționat, John Colden va muri?

— Nu.

— Cu toate acestea va fi condamnat?

— Fără îndoială.

— Şi în ce mod îl vei salva?

— Aceasta este treaba mea, spuse Omul Gri cu cea mai mare linişte.

— Dar, întrebă Shoking, pentru ce mi-ai dat întâlnire aici?

— Pentru că trebuie să vină şi abatele Samuel.

— Când?

— Îndată ce spânzuratul de azi dimineață va fi înmormântat.

Toate acestea au fost spuse cu voce înecată, şi domnul Wandstoon, care citea cu cea mai mare atenție „Times”, n-auzise nici un singur cuvânt.

— După aceea, continuă Omul Gri, prin părțile acestea locuieşte şi Calcraft.

Shoking tresări.

— Da, aprobă dânsul; Calcraft locuieşte în Wellclose Square.

— Şi Jefferies, unul dintre ajutoarele sale, locuieşte în Parmington Street?

— Da.

Apoi, după un moment de tăcere, Shoking continuă.

— Stăpâne, cred că nu ai intenția să-l corupi pe Calcraft; lucrul e cu neputință.

— Ah! Crezi asta? întrebă Omul Gri surâzând.

— Sunt sigur, răspunse Shoking, au mai încercat-o mulți alții înaintea noastră. Soția doctorului Sembrook i-a oferit întreaga sa avere.

— Şi Calcraft a refuzat?

— Da. Şi apoi, adăugă Shoking, ce ar putea să facă călăul? Chiar dacă ar vrea să scape vreun condamnat şi tot n-ar putea-o face.

— E foarte adevărat, cu toate acestea.

— Cu toate acestea?

— Călăul ar putea face nodul ştreangului în aşa mod încât condamnatul să nu moară imediat.

— Da?

— Şi dacă Calcraft nu se pricepe să facă lucrul acesta, îl voi învăța eu.

— Da, dar îți repet că acest Calcraft e incoruptibil.

— E adevărat; dar îl mai avem şi pe Jefferies.

— Jefferies.

— Da.

— Jefferies este acela care face nodul?

— Nu. Calcraft îl face.

— Atunci, nu înțeleg.

Omul Gri nici nu clipi.

— Spuneam, continuă dânsul, că Jefferies locuieşte în Parmington Street, la o distanță de câțiva paşi.

— Bine.

— Să presupunem că Jefferies devine călău.

— În locul lui Calcraft?

— Da.

— Dar Calcraft e un om foarte sănătos.

— Fără îndoială.

— Şi n-a murit încă.

— Dar s-ar putea întâmpla să se îmbolnăvească.

— Atunci, îl întrerupse Shoking, Excelența Voastră se înşeală

din nou.

— Mă înşel? murmură Omul Gri.

— Da.

— Cum asta?

— Dacă Calcraft s-ar îmbolnăvi, s-ar aduce în locul său călăul din Manchester.

— Ai dreptate, dar…

— Dar ce? zise Shoking.

— Pentru a fi adus călăul din Manchester, ar trebui câtva timp. Îmi vei spune poate că expresul merge repede şi telegraful şi mai repede încă?

— Drace!

— Dar sunt unele boli care vin pe neaşteptate.

— Nu înțeleg, spuse Shoking.

— Lasă-mă să beau un pahar de vin şi la urmă mă voi explica; pentru moment, mor de sete.

Şi Omul Gri comandă un pahar de sherry.

Capitolul VIII

Shoking îl văzuse pe Omul Gri făcând atâtea lucruri extraordinare, încât nimic nu-l mai mira acum.

Cu toate acestea fostul cerşetor era un spirit eminamente practic şi îi făcea o deosebită plăcere să discute despre orice.

Omul Gri goli dintr-o sorbitură jumătate din paharul de sherry; apoi, privindu-şi tovarăşul, spuse:

— Dacă ai fi mai puțin inteligent decât eşti, m-aş mărgini să-ți răspund că toate lucrurile acestea nu te privesc şi aş face din tine un instrument orb. Dar cum eşti un om de spirit şi am deplină încredere în tine…

— Oh! Cât pentru asta, ai cea mai mare dreptate.

— Cred că ne poate fi de un oarecare folos să fii şi tu la curent cu proiectele mele, cel puțin până la un punct oarecare.

— Bine! Ai dreptate; căci eu nu pot face bine decât un lucru pe care îl înțeleg.

— Să presupunem deci, continuă Omul Gri, că Jefferies e un om pe care-l putem corupe.

— Fie.

— Să mai presupunem că domnul Calcraft se îmbolnăveşte subit, chiar în momentul când ar trebui să-l spânzure pe John

Colden.

— Oh! oh! murmură Shoking.

— Îşi poate închipui oricine că, odată eşafodul ridicat, mulţimea adunată, toaleta condamnatului sfârşită, faimoasele cuverturi din bucătărie întinse, nu va mai fi chip de dat înapoi.

— Asta e foarte adevărat.

— Jefferies va fi deci însărcinat cu execuţia şi va face nodul aşa cum îi voi cere eu.

— Bine, spuse Shoking. Înţeleg foarte bine, dar în acelaşi timp nu înţeleg un lucru. Cum se va putea să cadă Calcraft bolnav, aşa dintr-o dată?

— Vei vedea. Sunt unii călăi, care pentru a-şi da curaj în ziua execuţiei, beau foarte mult rachiu şi rom.

— Da, aprobă Shoking; dar Calcraft nu bea decât lapte.

— Ştiu.

— Şi laptele nu îmbată.

— Voi face în aşa fel încât paharul de lapte pe care-l va bea îl va pune în imposibilitate de a lucra.

— Cum asta?

— E secretul meu; să trecem mai departe. Mai ai de făcut vreo obiecţie serioasă?

— Mi se pare..., spuse Shoking.

— Să vedem.

— Presupunând că domnul Calcraft se îmbolnăveşte şi că domnul Jefferies se lasă cumpărat.

— Bine!

— Să presupunem că se va face un nod, care nu va aduce moartea instantanee.

— Nu va fi decât o chestiune de timp. Şi numai dacă nu cumva frânghia se va rupe, spuse cu răceală Omul Gri.

— Bine! presupunem că John Colden va cădea la pământ.

— Foarte bine.

— Va fi ridicat îndată şi va fi spânzurat din nou.

— Ah! exclamă Omul Gri, aici nu mai este nevoie să înţelegi. Când vom ajunge în ziua execuţiei, vei vedea despre ce este vorba.

Omul Gri ajunsese în punctul acesta cu explicaţiile, când uşa cantinei se deschise din nou.

De astă dată, abatele Samuel fu acela care apăru în prag.

Omul Gri se sculă repede şi alergă în întâmpinarea sa, spunându-i:

— Domnule abate, un om ca dumneata nu trebuie să intre

într-un asemenea cuib infect. Să ieşim.

— Cum vei dori, răspunse tânărul preot.

Shoking se pregătea să-i urmeze, dar Omul Gri îi făcu semn să rămână pe loc, adăugând:

— Mă voi întoarce îndată.

Old Gravel Lane este o stradă pustie pe tot parcursul zilei; numai noaptea, când se trezeşte Wapping-ul, începe lumea să circule şi prin părţile acestea.

Preotul irlandez şi Omul Gri începură să se plimbe în lung şi-n lat.

— S-a sfârşit, zise abatele Samuel; nenorocitul doarme somnul cel de veci, cum va dormi în curând Bulton... cum...

Se opri, înfiorându-se.

— M-ai întâlnit ieşind din Newgate, spuse Omul Gri. Am vizitat în amănunţime închisoarea şi m-am asigurat că o evadare e cu neputinţă.

— Dumnezeule! exclamă abatele îngălbenindu-se; aşadar, fratele nostru va trebui să moară?

— Nu, răspunse Omul Gri.

— Atunci, ce socoţi dumneata să faci?

— Să-l răpesc.

— De unde?

— Chiar de pe eşafod.

Abatele Samuel îl privi neîncrezător întrebând:

— Dar în ce mod?

— Cei patru şefi conspiratori sunt încă la Londra?

— Da.

— Şi te vor asculta orbeşte?

— Da, de vreme ce eu sunt şeful suprem, până când va creşte copilul.

— Atunci, răspunse Omul Gri, vă încredinţez că John Colden va trăi. Să vorbim despre altceva.

Preotul îşi privi tovarăşul cu surprindere.

— Nu mi-ai spus dumneata, continuă acesta, că Jefferies e catolic?

— Ba da; dar credinţa sa e foarte slabă. Pe urmă, nici nu face parte din asociaţie şi n-aş îndrăzni să-i fac vreo propunere.

— Dar omul acesta are o fată...

— O fată bolnavă, care se stinge încetişor de o boală de piept. Tocmai aceasta e partea interesantă a omului acela cu instincte brutale şi sângeroase. El s-a ascuns întotdeauna aşa de bine, încât

biata fată îl crede şi acum un onest lucrător în docuri.

— Şi dumneata te duci să-l vizitezi câteodată?

— Da, răspunse abatele Samuel.

— Ei bine! reluă Omul Gri, vrei să mă iei şi pe mine cu dumneata? Eu am locuit multă vreme în India şi, deşi nu sunt medic de profesie, cred că ştiu un leac puternic contra ftiziei.

Tânărul preot clătină din cap.

— Vai! Mă tem că boala bietei fete e prea înaintată, pentru ca să se mai poată încerca vreo îndreptare.

— Cine ştie?

Abatele Samuel stătu pe gânduri un moment, şi în cele din urmă spuse:

— Jefferies este sălbatic, un nimic îl supără…

— Dacă îi voi făgădui să-i vindec copila, se va îndulci.

— Ei bine! Când vrei să mergem într-acolo?

— Chiar acum.

— Da.

— Să mergem, hotărî Omul Gri.

Şi intrând în cantină, îi spuse lui Shoking:

— Aşteaptă-mă. Dacă nu mă întorc până peste o oră, aşează-te la masă. Dar nu te vei mişca de aici până când nu mă voi întoarce.

— Bine, răspunse Shoking.

Atunci Omul Gri şi abatele Samuel plecară spre Parmington Street.

Când ajunseră în faţa casei lui Jefferies, înnoptase de-a binelea.

Deodată, preotul tresări şi exclamă:

— Iată-l!

— Cine e?

— Jefferies.

Într-adevăr, un om stătea în pragul casei, ţinându-şi capul în mâini.

Preotul se apropie de dânsul şi-i puse mâna pe umăr.

Ajutorul lui Calcraft sări în picioare şi, recunoscându-l, murmură:

— Ah! veniţi prea târziu… Cred că sărmana mea fiică va muri.

Şi aruncă de jur împrejur o privire rătăcită.

Capitolul IX

Nu era multă vreme de când locuia Jefferies în Parmington

Street; cel mult trei sau patru ani.

Fiica sa era bolnavă încă de pe atunci, dar boala era abia pronunțată.

Ftizia o cuprinsese şi o slăbise încetul cu încetul.

Oamenii sărmani îşi au momentele lor de sălbăticie, dar au, de asemenea, şi momente de o bunătate nemărginită.

Frumoasa fată palidă, care era recunoscută pentru surâsul ei dulce şi trist, devenise idolul cartierului.

Timp de doi ani, nimeni în cartier nu ştiuse bine ce meserie avea Jefferies.

Fata lui se numea Ermilia, şi ea însăşi era convinsă că tatăl ei este lucrător în docuri.

Şi cu toate acestea erau zece ani de când Jefferies era ajutorul lui Calcraft; Ermilia avea pe atunci şase ani, şi acum avea şaisprezece.

Dar într-o zi a aflat adevărul. Doi oameni din popor îl văzuseră pe eşafod, alături de Calcraft.

Şi când nenorocitul tată intrase seara în cantina mahalalei, toată lumea se îndepărtase de dânsul, cu groază.

Atunci el izbucni în lacrimi, se rugă, jură pe Biblie că fiica sa nu-i cunoştea meseria.

Şi oamenii aceia grosolani avură milă de el din pricina copilei şi, astfel, Ermilia nu află nimic, niciodată.

Acum, întreaga stradă Parmington ştia că fata lui Jefferies e pe moarte.

— Prietene, i se adresă preotul cu vocea aceea gravă şi dulce care ajunge până în adâncul sufletului, Dumnezeu e bun şi niciodată nu trebuie să fim disperați… Unde este fiica dumitale?

— Acolo sus. Doarme…

— Să mergem s-o vedem, hotărî preotul.

— Amicul meu, adăugă Omul Gri, eu sunt medic şi mulți oameni pe care confrații mei îi condamnaseră, au fost salvați de mine.

Jefferies scoase un strigăt.

— Îmi vei scăpa copila? întrebă cu disperare.

— Poate.

Jefferies se sculă, nebun de bucurie.

— Veniți cu mine.

Şi urcară până la catul al treilea.

Jefferies şi fiica sa ocupau acolo două camere.

Patul bolnavei era în ultima cameră.

Biata Ermilia dormea.

Omul Gri luă o candelă de pe masă, se apropie încetişor de pat şi începu s-o examineze cu atenţie.

Şi în clipele acelea faţa Omului Gri, privirea, atitudinea sa, exprimau aşa de bine autoritatea omului de ştiinţă încât bietul părinte şi preot îşi suspendară sufletele de buzele sale întredeschise.

Capitolul X

Omul Gri rămase câteva momente în aceeaşi atitudine.

Apoi se aplecă, îşi lipi urechea de pieptul fetei şi-i ascultă respiraţia sacadată.

În sfârşit, ridică capul şi spuse:

— Boala e foarte înaintată, dar n-a ajuns încă la limita ei extremă; se poate încerca cu succes vindecarea.

— Adevărat? exclamă abatele Samuel, cu un aer plin de îndoială.

— Cred că o voi salva, răspunse Omul Gri.

Jefferies căzuse în genunchi.

— Oh! Scapă-mi fata, scap-o şi te voi binecuvânta; scap-o şi voi deveni sclavul dumitale…

Şi nenorocitul plângea şi se ruga şi-şi frângea mâinile, târându-se în genunchi în faţa omului aceluia, care declarase că fiica sa mai putea fi încă salvată.

Lumina şi cuvintele pronunţate cu voce tare o deşteptară pe bolnavă.

Ea deschise ochii şi dădu un strigăt de mirare şi aproape de frică văzându-l pe necunoscut lângă patul ei.

Atunci abatele Samuel se apropie şi o întrebă:

— Cum îţi mai merge, copila mea?

Ea îl recunoscu şi un surâs trist îi apăru pe buze..

— Ah! Dumneata eşti, domnule abate? Eşti prea bun că ai venit să mă vezi…

Tatăl său, îngenuncheat încă, era mai la o parte şi ea nu-l vedea.

— Eşti bun, continuă Ermilia, care nu-l văzuse pe Jefferies imediat, eşti foarte bun că ai venit să mă vezi, domnule abate… cu atât mai mult… că… este poate pentru ultima… oară…

Şi, cu toate că vorbea de sfârşitu-i apropiat, surâdea încă.

— Copila mea, spuse abatele Samuel, domnul pe care-l vezi aici şi care e medic…

La aceste cuvinte Ermilia îşi fixă privirile-i aprinse asupra Omului Gri şi surâsul nu-i dispăru de pe buze.

— Atunci, desigur că domnul vede că voi muri.

Deodată Ermilia auzi un suspin la picioarele patului.

— Ah! Dumnezeule! exclamă ea, tata era aici! iartă-mă, tată… iartă-mă…

— Copila mea, continuă abatele Samuel luând mâna lungă şi diafană care atârna de-a lungul patului, copila mea, te înşeli… Domnul, care e doctor, ne spune că te poate vindeca.

— Oh! zise ea cu un aer îndoielnic.

Omul Gri privea în jurul său.

— Aici nu e bine, zise el.

Şi adresându-se lui Jefferies:

— Această cameră e insalubră şi vecinătatea docurilor otrăvesc aerul pe care-l respiraţi. Vrei să-ţi trăiască copila? întrebă el.

— Dacă vreau? strigă bietul părinte.

— Ei bine, trebuie să mă asculţi.

— Vorbeşte, domnule, porunceşte! zise Jefferies.

— Trebuie să-ţi muţi chiar de mâine copila într-o casă pe care ţi-o voi arăta eu şi unde voi veni s-o văd în fiecare zi.

Abatele adăugă la rândul său:

— Poate că n-ai bani, bietul meu Jefferies. Asta nu trebuie să te neliniştească. Domnul nu numai că e un savant, dar pe deasupra e şi un binefăcător bogat, care nu se va da înapoi în faţa vreunui sacrificiu – oricare ar fi el – ca să-ţi scape copila.

Jefferies sărută mâinile abatelui şi ale Omului Gri.

Acesta spuse:

— Am să-ţi trimit numaidecât o doctorie pe care o vei da fetei dumitale. Această doctorie îi va produce somn şi mâine va avea putere ca să se poată scula.

Jefferies asculta ca în extaz.

Fascinaţia pe care Omul Gri o exercita asupra tuturor se observă că îl influenţează şi pe grosolanul ajutor al lui Calcraft.

— Omul care-ţi va aduce doctoria e un om din serviciul meu şi care mi-e foarte devotat. O să vină şi mâine tot el, cu o trăsură şi te va duce pe dumneata şi pe fiica dumitale într-o casă unde cred că o voi putea vindeca.

În acelaşi timp puse un fişic de aur pe sobă, făcu un semn de adio bolnavei, care se întreba dacă nu cumva îngerii din cer s-au

coborât ca să vină s-o scape şi ieşi luând de mână pe bietul Jefferies, care plângea de bucurie la gândul că-i vor scăpa copila.

Abatele Samuel ieşi şi el.

Când fură afară, abatele Samuel îl întrebă pe Omul Gri.

— Crezi într-adevăr că noi putem s-o scăpăm pe această fată?

— Da, întrebuinţând mijloacele pe care le ştiu eu, şi pe care puţine persoane le au la îndemână.

— Şi… aceste mijloace?

— O voi transporta pe Ermilia la Hampstead.

— În casa unde a venit maiorul Waterley?

— Da. Într-o noapte îi vom aranja o cameră pe care i-am ales-o deja.

— Cum? Să i-o aranjăm? întrebă preotul surprins.

— N-ai auzit vorbindu-se că medicii întrebuinţează gudronul pentru bolile de piept?

— Ba da.

— Ei bine, voi pune gudron pe plafon, pe ziduri şi pe uşa camerei pe care o va locui ea.

— Ah! Încep să înţeleg.

— Nu încă, zise Omul Gri. În starea actuală, răul Ermiliei e prea înaintat ca să fie suficient doar gudronul.

— Atunci?…

— Dar… aşteaptă. În America de Sud există o vale, lângă Paragon, la două sute de mile departe de mare, pe malurile râului Paraná, o vale, spun, lungă de şase leghe şi largă de două şi care se numeşte Hapna. Această vale are o temperatură asemănătoare cu aceea a Nisei sau a insulelor Hyères. Americanii din sud care sunt bolnavi de piept se duc acolo cu miile. Acolo, fără nicio doctorie, orice bolnav se vindecă oricât ar fi de înaintată boala.

— Din cauza climei.

— Toţi cred aşa, dar se înşeală.

— Atunci ce e? întrebă abatele Samuel.

— Valea aceea este plină de un fel de pini răşinoşi care încarcă atmosfera cu emanaţii binefăcătoare şi aceste emanaţii vindecă.

— Dar nu ştiu încă ce ai de gând.

— Am făcut analiza chimică a răşinii acestor pini într-o călătorie pe care am făcut-o la Hapna şi-i cunosc compoziţia. Cum se poate fabrica aerul şi apele minerale, tot aşa voi fabrica o răşină asemănătoare acelei despre care îţi vorbesc; răşina aceasta amestecată cu gudron o voi pune pe ziduri. Apoi, cu ajutorul unui calorifer şi al unui termometru, vom ţine camera într-o

temperatură egală cu aceea a văii Hapna. Precum vezi, concluzionă Omul Gri surâzând, e foarte simplu.

Abatele Samuel îl privi cu o mirare amestecată cu admirație.

Vorbind, ajunseră în Old Gravel Lane; dar în loc să se ducă la Shoking, merseră până în strada Saint-George şi intrară într-o prăvălie a unui „chemist dispensary", adică la un farmacist.

Acolo, Omul Gri puse să i se prepare doctoria, pe urmă îi spuse abatelui Samuel:

— Acum îl voi trimite pe Shoking la Jefferies şi te voi conduce pe dumneata până la Saint-Gilles.

Şi, într-adevăr, Omul Gri se întoarse la Old Gravel Lane, deschise uşa cantinei lui master Wandstoon şi-l chemă pe Shoking, care golea filosofic al treilea pahar de grog cu gin.

Capitolul XI

Shoking se grăbi să-şi plătească consumația şi să iasă. Omul Gri îi dădu fiola cu doctoria preparată pentru Ermilia, spunându-i:

— Te vei duce în Parmington Street.

— La Jefferies?

— Da.

Shoking făcu o strâmbătură uşoară.

— Îți vine greu să faci lucrul acesta? întrebă Omul Gri surâzând.

— Drace! răspunse cu naivitate Shoking, eu sunt cam superstițios de felul meu.

— Prostule!

— Ştii proverbul englezesc: „Nu te atinge de secure".

— Proverbul acesta este pentru nobili şi pentru gentlemeni.

— Da, dar au şi oamenii săraci un proverb asemănător: „Nu te atinge de funie".

— Ei bine, funia şi Jefferies sunt două lucruri total diferite.

— Nu e Jefferies acela care va pregăti funia?

— Ba da.

— Atunci, mi se pare…

— Dragul meu, îi întrerupse Omul Gri, surâzând, Dumnezeu mi-e martor, că aş vrea din toată inima să te scutesc de această neplăcere, dar pentru moment n-am pe nimeni altul la îndemână. De altfel, nu va trebui să faci nimic altceva decât să iei sticla aceasta, să te duci la Jefferies şi s-o dai în mâna fiicei sale,

spunându-i: „M-a trimis medicul care a făgăduit să te salveze”.

— Atunci dă-mi sticla, hotărî Shoking surâzând.

— Pe urmă, dragul, meu, continuă Omul Gri, pentru că orice osteneală trebuie să-şi aibă şi răsplata, te anunț că vei începe din nou şi chiar de astă seară, viața aceea de gentleman, pentru care pari a fi născut.

Shoking tresări.

— Te vei întoarce în Hampstead, zise Omul Gri.

— Ah!

— Şi îți vei lua din nou numele şi titlul.

— Ceea ce înseamnă, spuse Shoking, tremurând de emoție, că voi redeveni lordul Wilmot.

— Desigur.

Shoking luă sticla părându-i-se acum lucrul cel mai uşor, să se ducă la ajutorul lui Calcraft.

Omul Gri adăugă:

— După ce te vei achita de misiunea pe care ți-o încredințez, te vei urca într-o trăsură şi te vei duce să mă aştepți la Hampstead, în „casa ta”.

Shoking se înfioră de bucurie. Cu toate acestea, înainte să se îndepărteze, un gând îl reținu.

— Ce mai este? întrebă Omul Gri.

— Ştii dumneata, stăpâne, că în ziua în care mă voi deştepta din visul acesta frumos de mărire, redeşteptarea va fi cam grea.

— Cum asta?

— Lordul Wilmot nu va mai putea să devină din nou Shoking.

— Ah! sărmanul meu amic, numai regina are puterea de a crea baroni; şi te asigur că dacă i-ar veni vreodată gândul acesta, nu eu aş fi acela care m-aş opune. De un lucru însă pot să te asigur de mai înainte.

— Ce lucru?

— Casa îți va rămâne şi vei putea să-ți sfârşeşti liniştit zilele într-însa.

— Adevărat?

— Eu nu iau niciodată înapoi ceea ce dăruiesc.

Shoking îşi avea şi el momentele sale de naivitate.

— Bine!… Dar aurul care este prin sertare?

— Şi aurul. Vezi bine, că o vizită la ajutorul lui Calcraft nu aduce întotdeauna nenorocirea…

Shoking luă sticla şi porni în fugă spre Parmington Street.

Atunci Omul Gri se întoarse spre abatele Samuel, care se

urcase într-o trăsură şi aştepta în colţul străzii Saint-George.

Preotul era gânditor.

Omul Gri indică birjarului piaţa celor patru cadrane şi se urcă în trăsură.

— Ştii la ce mă gândesc? întrebă preotul.

— Nu, răspunse Omul Gri.

— Mă gândesc că dacă Irlanda ar avea vreo doisprezece oameni ca dumneata în serviciul cauzei ei, ar triumfa în mai puţin de un an.

— Domnule abate, răspunse Omul Gri, cu vocea lui gravă şi tristă, aceia care ar muri bucuroşi pentru Irlanda sunt destul de numeroşi. Le lipsea poate până acum un şef misterios, un om care să fi câştigat în nişte lupte ascunse şi teribile, o experienţă şi o îndrăzneală, care triumfă asupra tuturor lucrurilor. Eu posed experienţa aceasta şi iată-mă în mijlocul dumneavoastră. Ţi-am mai spus-o şi o repet: acolo unde preotul nu poate intra, eu voi intra; acolo unde creştinul nu poate bate, eu voi bate şi a doua zi după câştigarea victoriei finale voi dispărea, căci nu sunt demn să rămân la dreapta dumitale.

— Oh! exclamă tânărul preot, întinzându-i mâna, nu vorbi astfel.

— Dumneata nu ştii nimic din trecutul meu…

Şi din momentul acela păstră o tăcere sălbatică, pe care preotul nu îndrăzni s-o tulbure.

Ajunseră astfel în cartierul irlandez, în spatele bisericii Saint-Gilles.

— Domnule abate, spuse atunci Omul Gri, întorcându-se spre preot, adu-ţi aminte că mă încred în cei patru şefi?

— Poţi să te încrezi, răspunse preotul.

— Fără dânşii nu răspund de viaţa lui John Colden.

— Şi dacă dânşii te vor asculta punct cu punct?

— John Colden va fi salvat.

— Când trebuie să-i convoc?

— În noaptea care va precede execuţia.

Preotul coborî din trăsură şi se îndreptă pe jos spre biserică.

— Du-mă în Regent Street, colţ cu Piccadilly, ordonă Omul Gri vizitiului. Te vei opri în faţa farmaciei de lângă „Cafeneaua Regenţei”.

Din piaţa celor patru cadrane, până acolo, drumul nu era tocmai lung.

După câteva minute, Omul Gri intră în prăvălia farmacistului

chimist.

Chimistul din Regent Street era unul dintre cei mai bine dotați din întreaga Londră.

— Dragul meu domn, spuse Omul Gri, eu sunt medic.

În acelaşi timp, îi arătă o diplomă în toată regula. Chimistul se înclină.

— Sunt medicul curant al unei familii, care nu se va da îndărăt din fața niciunui sacrificiu pentru a păstra viața unei fete care e pe moarte. Aceasta înseamnă că serviciile pe care le aşteaptă de la dumneata vor fi foarte bine plătite.

Chimistul se înclină din nou.

— Va trebui să-mi pui la dispoziție chiar pentru astă seară un laborant.

— Vi-l voi da pe cel mai bun al meu, răspunse chimistul.

— Şi-mi veți trimite drogurile şi substanțele următoare.

În acelaşi timp Omul Gri luă un creion şi o hârtie şi scrise o lungă rețetă.

Chimistul o citi şi nu putu să-şi stăpânească uimirea.

— Dar, domnule, spuse dânsul, aici sunt medicamente pentru un regiment întreg...

— Crezi?...

— Cantitatea aceasta de gudron...

— Da, domnule, voi face o experiență însemnată, de al cărei succes sunt aproape sigur.

În acelaşi timp, Omul Gri scoase două bilete de câte douăzeci de lire şi le puse pe tejghea, adăugând:

— Îmi vei trimite toate medicamentele cerute împreună cu laborantul, astă seară, înainte de orele zece, în Hampstead, Heath-Mount, nr. 22.

Chimistul luă cele patruzeci de lire şi se înclină până la pământ.

Banii produc întotdeauna micul lor efect; chiar şi asupra unui farmacist.

Capitolul XII

„Pe cuvântul meu de onoare! îşi spunea Shoking, au trecut doar douăsprezece ore şi mi se pare că tot ce mi se întâmplă nu e decât un vis. În zadar mă pipăi pentru a mă asigura că nu dorm; nu pot să cred. Desigur că toate lucrurile acestea nu s-au întâmplat în realitate."

Shoking îşi spunea toate acestea privindu-se neliniştit într-o oglindă mare, din cabinetul de toaletă, unde cu câteva zile mai înainte fusese spălat, pieptănat, parfumat şi salutat cu nobilul titlu de lord.

Îşi spunea toate acestea pentru că aceeaşi aventură i se întâmpla din nou.

Se întorsese seara acolo şi-l regăsise pe Omul Gri vorbind cu Jenny irlandeza şi cu Suzanne, în salonul de jos al casei.

Dar copilul nu mai era acolo.

Intrase în aceeaşi dimineaţă în colegiul Christ's Hospital şi acum era la adăpostul oricărei urmăriri. Haina sa albastră şi ciorapii săi violeţi îl făceau inviolabil.

Jenny se consolase cu această despărţire, mai ales că ea nu trebuia să dureze decât o zi sau două.

Omul Gri găsise mijlocul să facă să fie admisă la Christ's Hospital, ca ajutor la lenjerie.

Deci, cele trei persoane stăteau de vorbă când Shoking sosise.

Se aşezară la masă împreună şi mâncară cu destulă poftă.

După aceea, Omul Gri îi spuse lui Shoking:

— Du-te şi te culcă şi dormi bine, mâine voi avea nevoie de tine.

Acelaşi camerist de mai înainte îl conduse spre dormitorul său.

Shoking era foarte prost îmbrăcat şi nu putu să se oprească să nu-i spună superbului lacheu galonat aflat în serviciu pe lângă persoana sa:

— Cum poţi să-mi spui milord, când mă vezi aşa de prost îmbrăcat?

Dar cameristul răspunse surâzând:

— Ştiu că excelenţa voastră sunteţi excentric şi că într-un scop filantropic străbateţi cartierele mizerabile ale Londrei, făcând mult bine.

În zadar protestase Shoking; cameristul rămase la prima sa părere.

Deci, Shoking se aşează pe pat şi adormi ca în timpurile cele bune, când se culca sub bolţile Adelphi.

A doua zi dimineaţă, cameristul veni să-l deştepte.

— Excelenţa voastră doreşte să se îmbrace? îl întrebă dânsul.

— Cât este ora?

— Este ora şapte. E cam de dimineaţă; dar amicul excelenţei voastre…

Într-adevăr, Omul Gri dăduse ordin ca Shoking să fie deşteptat de dimineaţă.

Shoking făcu o baie şi se lăsă să fie gătit ca un adevărat lord.

— Amicul excelenței voastre, spuse cameristul înclinându-se, vă aşteaptă în galeria de lângă coridor.

Shoking, din ce în ce mai uimit, urmă drumul ce i se arătase şi deodată simți un puternic miros de gudron.

— Vino pe aici! îi strigă o voce.

Şi Omul Gri apăru în pragul camerei situate la extremitatea galeriei.

Omul Gri nu era deloc îmbrăcat cu eleganță şi Shoking văzându-l nu-şi putu opri o uşoară încruntare a sprâncenelor.

Omul Gri era cu mânecile suflecate şi cu mâinile pline de un fel de lichid roşietic.

— Bine, spuse Shoking, iarăşi lucruri bizare!

— Dar intră o dată!

Shoking intră şi se văzu într-o cameră ale cărei ziduri erau peste tot acoperite de gudron.

În mijloc erau nişte obiecte bizare; nişte cornuri, nişte vase, un alambic într-un cuvânt, un adevărat laborator.

În camera aceea mai era şi un alt bărbat pe care Shoking nu-l cunoştea.

Era laborantul trimis de chimistul din Regent Street.

— Ai dormit bine? întrebă Omul Gri surâzând.

— Da, răspunse Shoking.

— Ei bine! Eu nu m-am culcat deloc.

— Şi asta, numai pentru a vopsi astfel zidurile acestei camere? întrebă noul lord, cu oarecare ironie.

— Desigur.

— Nostimă pictură, în orice caz…

— E cu putință; dar cred că pictura aceasta îmi va da nişte rezultate foarte frumoase. Vino cu mine; te voi conduce la trăsura ta.

— Trăsura mea?

— Desigur.

Şi Omul Gri îşi şterse mâinile şi luă brațul gentlemanului Shoking.

— Ce părere ai tu despre fetița pe care ai văzut-o ieri?

— Fiica lui Jefferies?

— Da.

— Cred că nu mai are de trăit nici opt zile.

— Ei bine! Te vei duce până la dânsa cu trăsura ta.

— Da.

— Şi o vei aduce aici.

— Foarte bine.

— Şi când va fi culcată în camera aceasta gudronată, de care tu ai vrea să-ți baţi joc, peste o lună, va fi tot aşa de sănătoasă ca şi tine.

— Este cu putință oare?

— Cu mine, totul este posibil dragul meu.

Dar Shoking avea să mai treacă încă şi prin alte uimiri în ziua aceea.

Lângă grilajul grădinii stătea o trăsură înhămată cu doi cai magnifici.

Un vizitiu galonat stătea pe capră, şi doi lachei îmbrăcați în haine de mătase, aşteptau la scară.

— Cum! şopti Shoking, aceasta este trăsura mea?

— Fără îndoială.

— Şi mă voi urca într-însa?

— Drace! Nu cumva ți-ar plăcea mai bine să stai pe capră.

— Şi cu trăsura aceasta mă voi duce s-o aduc pe fiica lui Jefferies?

— Da.

— Dar oamenii aceia mă vor recunoaşte.

— Fără nicio îndoială.

— Şi apoi, până acum, eram îmbrăcat ca un sărman cerşetor şi…

— Erai îmbrăcat, îl întrerupse Omul Gri, ca un lord excentric, care se deghizează pentru a putea face binele nestingherit.

În acelaşi timp, deschise portiera trăsurii; Shoking mai stătea încă la îndoială.

— Dar, stăpâne, Jefferies nu va voi să se despartă de fiica sa.

— Îi vei spune că poate să te urmeze.

— Şi-l voi aduce aici?

— Fără îndoială!

Şi Omul Gri închise portiera şi făcu un semn birjarului, care dădu bici cailor.

„Desigur că visez, îşi spunea Shoking; acela care m-ar pişca destul de tare de nas, pentru ca să mă pot deştepta, mi-ar face un serviciu foarte mare.”

Capitolul XIII

Niciodată poate, nu a mai văzut un asemenea spectacol în Wapping.

Londra, care e împărțită din punct de vedere administrativ în mai multe departamente, nu e compusă, în realitate, decât din două cartiere distincte: West-Endul şi East-Endul, adică oraşul de la apus şi oraşul de la răsărit.

La est, Londra comercială, industrială, docurile, bazinele, silozurile gigantice, în care Indiile şi lumea întreagă îşi varsă zi şi noapte bogățiile lor.

Estul şi cartierele sale mizere, cu copiii săi goi, cu femeile sale în zdrențe, cu cerşetorii săi, cu casele sale întunecoase, şi umede, cu tavernele sale, în care desfrâul şi mizeria stau alături.

Vestul, cu palate, cu edificii mărețe, cu străzi largi şi bine pavate, cu magazine splendide, cu femei superbe, strălucind de pietre scumpe, cu cavaleri ireproşabili.

Locuitorii West-Endului nu vizitează niciodată East-Endul.

Locuitorii din East-End n-aud de splendoarea pe care o etalează partea de apus a oraşului.

De aceea, când locuitorii săraci din Wapping, când bieții oameni din Parmington Street văzură apărând caleaşca lordului Wilmot, cu caii săi magnifici, cu vizitiul galonat şi cei doi lachei pudrați, crezură că visează.

Copiii şi femeile alergară la uşi şi la ferestre.

Cei doi lachei săriră de pe trăsură şi puseră de-a lungul trotuarului lungile lor bastoane.

În Londra impozitele sunt nenumărate, cu prețul banilor, un lord îşi poate îngădui luxul de a opri un moment circulația.

El a plătit pentru aceasta şi este dreptul său.

Îndată ce trăsura se opreşte, lacheii închid drumul cu bastoanele lor, pentru ca Excelența sa să poată coborî liniştit din trăsură şi să nu se lovească de sărăntoci. Aceştia se opresc fără să murmure şi aşteptă cu răbdare până ce nobilul personaj a intrat în casă.

Lordul Wilmot coborî deci din trăsură.

Un om din popor, îmbrăcat în zdrențe, care era pe aproape, scoase un strigăt.

Lordul Wilmot întoarse capul.

Sărăntocul strigă:

— Dar aceasta este Shoking!

Shoking nu-şi pierdu deloc capul; el rămase foarte liniştit şi făcu un semn amical mujicului. Apoi înaintă spre dânsul şi-i zise surâzând:

— M-ai recunoscut?…

— Iartă-mă, nu e cu putință… Iartă-mă, Excelență…

Dar Shoking continuă cu un incredibil sânge rece:

— Nu te înşeli nicidecum, eu sunt Shoking; în Wapping nici n-am alt nume…

— Oh! Excelența voastră îşi bate joc de mine!… murmură mujicul.

— Nu, răspunse Shoking, eu sunt; numai că, în West-End mă numesc lordul Wilmot.

Şi cum sărăntocul, înmărmurit, nu ştia ce să creadă, Shoking adăugă:

— Eu, dragul meu, sunt un lord excentric. Adeseori mă deghizez şi vin să studiez mizeria mai de aproape, pentru ca la urmă să pot face o dare de seamă în Parlament şi să cer îmbunătățiri.

Şi Shoking dădu sărăntocului o mână de monede de aur.

Mulțimea aplaudă cu frenezie.

Acum se adunaseră mai mulți care îl cunoşteau pe Shoking, care mâncaseră împreună cu el, sub bolțile de la Adelphi.

Şi Shoking era un lord.

Ce căuta dânsul în Parmington Street?

Trecu un sfert de oră.

În sfârşit, lordul Wilmot ieşi din casa în care intrase.

Dar nu era singur. În urma lui venea Jefferies, ajutorul lui Calcraft, care-şi ducea copila în brațe. Mulțimea aplaudă din nou.

Shoking mulțumi surâzând cu bunătate tuturor şi trăsura se îndepărtă, dispărând ca o viziune.

. . . . . .

După o oră, Jefferies, fiica sa şi Shoking ajungeau în Hampstead.

Omul Gri îi aştepta în prag, lângă dânsul era şi abatele Samuel.

Jefferies plângea cu lacrimi calde.

Omul Gri îi conduse în camera pe care o preparase pentru Ermilia.

Tânăra fată a fost aşezată în pat şi i s-a dat un calmant.

Ermilia adormi adânc.

— Acuma poți să te duci, dispuse Omul Gri lui Jefferies; vei reveni în fiecare zi să-ți vezi copila…

— Da, răspunse ajutorul lui Calcraft, ai dreptate; eu nu pot rămâne aici…

Şi Jefferies plecă plângând.

— Într-adevăr speri s-o salvezi? întrebă preotul când fură singuri.

— Nu sper numai; dar sunt sigur… cum sunt sigur acum că-l voi smulge şi pe John Colden de la eşafod, răspunse omul acela bizar cu un accent aşa de convins încât abatele Samuel nu se mai îndoi.

Ce se mai întâmplase cu John Colden în tot timpul acesta?

Cu o zi înainte de Crăciun bietul om fusese transportat la Newgate.

Rana sa era aproape vindecată.

Veselul subguvernator, sir Robert M… îl primise râzând şi urându-i cea mai completă însănătoşire. „Cred că peste patru sau cinci zile, adăugase dânsul, vei putea fi judecat şi vei sfârşi astfel mai repede cu o viaţă care trebuie să ţi se pară foarte grea…”

Irlandezul era nepăsător; el nu credea că ar fi fost posibilă salvarea pentru Irlanda.

A doua zi era Crăciunul.

John Colden, cu toate că era catolic, a fost condus în capelă împreună cu ceilalţi deţinuţi; de altfel, dânsul nu opuse nicio rezistenţă.

Intrând în biserică, John Colden tresări.

Într-un loc special, stătea un om îmbrăcat în cămaşă de forţă; era condamnatul la moarte Bulton, amantul surorii sale Suzanne; Bulton care trebuia să fie spânzurat în ziua de 2 ianuarie.

Bulton îl recunoscu şi-i făcu un semn prietenesc. După ce slujba se sfârşi, Bulton trecu pe lângă dânsul.

— Bună ziua, frate, îi spuse.

— Domnul să te aibă în paza sa, răspunse John.

— Ai vreo ştire de la Suzanne? mai întrebă Bulton în dialectul irlandez.

Gardienii care-l păzeau îl lăsară să vorbească.

— Da. Suzanne e liberă. Omul Gri a salvat-o.

— Sărmana Suzanne! murmură Bulton, dacă aş putea s-o mai văd o dată. Omul Gri a fost ieri pe aici!…

Gardienii-l întrerupseră din conversaţie.

John Colden intră din nou în celula lui.

Trăia într-o singurătate absolută şi nu vedea nicio altă figură

omenească, decât aceea a gardianului care-i aducea demâncare.

Trecuseră exact opt zile din ziua în care se întâlnise cu Bulton în capelă, când într-o seară subguvernatorul apăru din nou.

— Băiete! îi spuse dânsul, vei fi judecat.

— Bine! răspunse John nepăsător.

Şi guvernatorul rămase mirat de liniştea adâncă a aceluia care avea să fie condamnat la moarte.

A doua zi, John Colden a fost deşteptat foarte de dimineață.

Un zgomot nelămurit ajungea până la dânsul, străbătând zidurile groase ale celulei.

Pe la orele opt, uşa celulei se deschise şi un gardian apăru, spunându-i:

— John! astăzi vei fi judecat.

— Sunt gata, răspunse John.

Apoi, pe când gardianul se pregătea să se retragă:

— Am auzit un zgomot bizar astă noapte.

— Ah! murmură gardianul.

— Ce era zgomotul acela?

— Ştiu şi eu? răspunse gardianul, plecând ochii.

Şi ieşi.

Deodată John Colden îşi aduse aminte; zgomotul acela trebuia să fi fost produs de pregătirile unei execuții, de murmurele mulțimii care năvăleşte împrejurul închisorii.

Şi atunci îşi aduse aminte de Bulton... De Bulton care poate în momentele acelea era mort.

. . . . . .

Capitolul XIV

Ca să explicăm zgomotul bizar pe care îl auzise John Colden, este necesar să ne întoarcem puțin înapoi, cu o zi mai înainte, la orele opt şi jumătate dimineața.

Abia se luminase în cețoasa Londră. West-Endul dormea încă, adânc.

În Pall-Mall domnea o tăcere deplină, încât puteai auzi şi zbârnâitul unei muşte.

Cu toate acestea, o trăsură intră în Chester Street şi se opri la poarta palatului lordului Palmure.

O femeie coborî din trăsură.

O femeie îmbrăcată într-o rochie de lână neagră, care avea fața

acoperită de un voal des.

Femeia aceasta avea o scrisoare în mână.

Zărindu-i costumul, portarul tresări.

— Pentru miss Ellen, spuse ea, prezentând scrisoarea, şi fără niciun minut de întârziere.

Portarul se îndepărtă.

— Ce să facem oare? întrebă dânsul, apropiindu-se de cameristul lordului Palmure, care dormea în sala de intrare, aşteptând întoarcerea stăpânului său.

— Trebuie să aşteptăm ca miss Ellen să se scoale.

— E cu neputinţă!

Cameristul holbă nişte ochi mari. Şi pe când cei doi servitori parlamentau, neştiind ce hotărâre să ia, un om intră. Era lordul Palmure.

Nobilul membru al parlamentului luă scrisoarea şi tresări.

Însă aproape îndată adăugă:

— Să duceţi îndată scrisoarea aceasta fiicei mele.

— …!

— Treziţi-o fără întârziere, repetă lordul Palmure.

Ordinele lordului Palmure trebuiau executate.

Miss Ellen se deşteptă frecându-se la ochi.

— Ce vreţi cu mine? întrebă dânsa.

Camerista îi prezentă scrisoarea.

Miss Ellen tresări şi o deschise în grabă. Apoi sări din pat, se îmbrăcă repede şi dădu ordin să fie gata trăsura.

Lordul Palmure intră în camera fiicei sale.

— Eşti palidă, copila mea!

— Dormeam aşa de bine!… Ah!… ce n-aş da să fiu scutită de povara aceasta!

— Aristocraţia îşi are şi ea greutăţile şi cerinţele sale inexorabile… răspunse lordul Palmure.

— Ai dreptate, tată; şi te asigur că voi fi la înălţimea misiunii mele, răspunse miss Ellen.

Mândra fată a lordului Palmure coborî şi se urcă în trăsură.

Străbătură multe străzi şi nu se opriră decât pe malul Tamisei, în Sermon Lane.

Miss Ellen coborî şi ordonă vizitiului:

— Te poţi întoarce acasă.

Şi aşteptă până când cupeul se îndepărtă.

Apoi intră în întunecoasa stradă Sermon Lane şi dispăru într-o alee strâmtă.

Capitolul XV

Casa în care intră miss Ellen era mică, umedă, întunecoasă şi avea nişte trepte aproape putrede.

Nobila fată le urcă pe toate acestea fără niciun dezgust, după ce avusese grijă mai întâi să-şi lase voalul pe faţă.

Nu se auzea niciun zgomot în toată casa. Şi s-ar fi putut crede că e nelocuită.

Miss Ellen urcă până în catul al doilea. Se opri în faţa unei uşi, scoase o cheie din buzunar şi deschise uşa.

Miss Ellen era deci acasă la dânsa?

Tânăra fată închise cu grijă uşa în urma ei.

Apoi se îndreptă spre colţul cel mai întunecat al camerei.

În colţul acesta era un dulap, pe care tânăra fată îi deschise.

Scoase nişte haine şi le întinse pe pat. Era o rochie lungă de lână, o manta şi un voal negru. În sfârşit, mai era şi o placă mică de aramă atârnată de un cordon de lână.

Placa aceasta avea gravat pe dânsa numărul 17.

Miss Ellen se dezbrăcă în grabă de hainele sale şi-şi puse acest nou costum, lăsându-şi voalul peste faţă.

Apoi, îşi atârnă la gât placa de aramă.

Astfel metamorfozată, miss Ellen veni din nou spre uşă şi o deschise.

Dar deodată se dădu înapoi, scoţând un strigăt înăbuşit.

Un om era în prag.

Şi omul acesta îi spunea:

— Iartă-mă, miss Ellen, că mă prezint aşa, pe neaşteptate.

Omul acesta era înfăşurat peste tot cu o manta mare; nu i se zăreau decât ochii.

Cu toate acestea, miss Ellen îl recunoscu.

— Încă o dată, miss Ellen, repetă necunoscutul după ce mai întâi închise uşa, te rog să mă ierţi…

— Dumneata! dumneata! şopti dânsa.

— Eu, răspunse Omul Gri, căci dânsul era foarte liniştit. Şi te rog să nu te înspăimânţi; deşi eşti în puterea mea, nu-ţi voi face niciun rău.

— Mereu dumneata! şopti miss Ellen, tremurând.

— Mereu eu!

— Şi ce vrei?

— Vreau să-ţi cer un serviciu.

— Mie?

— Dumitale.

Urmă o clipă de tăcere.

— Dumneata, începu Omul Gri, faci parte din „Comitetul închisorilor”, nu-i aşa?

— Da.

— Pentru asta am venit eu aici.

— Ah!

— Vreau să-ți cer un serviciu şi să-ți fac în acelaşi timp unul… Ştiu că ai da mult pentru a fi scutită de misiunea aceasta… Căci acum pentru întâia oară ai de vizitat un condamnat la moarte.

— E adevărat, răspunse dânsa.

— Eu am venit să te scutesc de această penibilă misiune.

— Dumneata?… Cum asta?… Cine eşti dumneata?

— Totul şi nimic, răspunse dânsul; dar dacă vei binevoi să mă asculți…

— Vorbeşte.

— Condamnatul la moarte se numeşte Bulton.

— O ştiu.

— Există o femeie pe care dânsul o iubeşte şi pe care ar vrea s-o mai vadă o dată înainte de a muri.

— Ei bine?

— Femeia aceasta se oferă să-ți ia locul.

— Dar lucrul acesta e cu neputință. Pentru că femeia aceea nu face parte din asociația noastră.

— Cu toate acestea, spuse Omul Gri, lucrul e cu putință. Unde vroiai dumneata să te duci acum?… În str. Pater-Noster, numărul 9, nu-i aşa?

— Acolo este sala întrunirilor noastre.

— Acolo trebuie să te prezinți preşedintei?

— Da.

— Şi ea îți va spune: „Ia o trăsură şi du-te în cutare stradă ca să-ți cauți tovarăşa pe care ți-au dat-o sorții”.

— Desigur, răspunse miss Ellen; şi trebuie chiar să-mi ridic voalul în fața preşedintei.

— Ei bine! spuse Omul Gri, să presupunem că ieşind din strada Pater-Noster te întorci aici.

— Bine!

— Şi că în camera aceasta îți schimbi costumul cu femeia despre care îți vorbeam…

— Într-adevăr, lucrul e cu putință, dar…

— Dar?

— Dar nu vreau, spuse dânsa cu hotărâre.

— Chiar dacă te-aş ruga?

Miss Ellen râse ironic.

— Miss Ellen, i se adresă cu răceală Omul Gri, eu am fost prieten cu nenorocitul Dick Harrison, care a murit pentru dumneata şi din cauza dumitale.

Mândra fată îşi înăbuşi un strigăt şi făcu un pas înapoi.

Capitolul XVI

Dar emoţia tinerei fete a fost de scurtă durată.

Ea îşi ridică capul cu mândrie şi întrebă:

— Cine eşti dumneata? Dumneata, care ai îndrăznit să pătrunzi de două ori în casa mea, dumneata care îndrăzneşti să pronunţi numele lui Dick Harrison?

— Am fost prietenul său, miss Ellen.

— Ce-mi pasă?

— Am fost confidentul dragostei pe care nenorocitul tânăr a avut-o pentru dumneata.

— Ei şi?

— Ştiu că Dick a murit strângând la pieptul său nişte scrisori ale dumitale…

Miss Ellen se îngălbeni.

— Nişte scrisori pe care dumneata le-ai căutat în zadar, nişte scrisori pe care le-ai plăti cu mult aur.

— Şi… scrisorile acestea?

— Eu ştiu unde sunt.

Miss Ellen scrâşnea de furie.

— Vezi bine că nu-mi poţi refuza micul serviciu pe care ţi-l cer.

— Şi dacă mă voi învoi, scrisorile…

— Îţi voi spune unde sunt.

— Vorbeşte.

— Nu astăzi; dar ascultă-mi rugămintea şi mâine la miezul nopţii mă voi prezenta la dumneata.

— Ei bine!… Te voi asculta.

— Şi eu îţi voi rămâne recunoscător, spuse Omul Gri surâzând.

Miss Ellen îşi acoperi faţa cu voalul şi coborî în stradă.

Omul Gri trebuia să o aştepte acolo.

El se apropie de fereastră şi o urmări cu privirea până când o

văzu dispărând la colțul străzii Sermon Lane.

Atunci îşi duse degetele la gură şi fluieră ascuțit.

O femeie, care stătuse nemişcată sub bolta unei case vecine, străbătu strada.

Era Suzanne.

Omul Gri îi ieşi înainte şi o ajută să urce.

— Copila mea, îi spuse dânsul, îl vei revedea pentru ultima oară. Sileşte-te să fii curajoasă!

Suzanne plângea în tăcere.

Rămaseră astfel amândoi în aşteptare.

Peste puțin se auzi în colțul străzii zgomotul unei trăsuri.

Era miss Ellen.

Tânăra fată urcă repede treptele şi intră.

Suzanne rămase cu modestie în umbră.

— Ah! exclamă mândra patriciană cu dispreț, după ce privise fața frumoasă a Suzannei, e o irlandeză.

— Da, domnişoară.

— Omul care va fi spânzurat este amantul dumitale.

— Da.

— Miss Ellen, îi ordonă Omul Gri, schimbă repede costumul; eu voi aştepta în stradă.

Miss Ellen făcu un semn afirmativ.

— Unde va trebui să meargă?

— În Old Bailey nr. 9. Trăsura se va opri la poartă şi doamna care va trebui să mă însoțească se va urca.

— Bine, spuse Omul Gri.

Şi coborî să aştepte în stradă.

Rămasă singură cu Suzanne, miss Ellen o privi din nou cu atenție.

Apoi îi trecu o idee prin minte.

— Îl cunoşti pe omul acesta? întrebă dânsa.

— Da.

— Numele său?

— Omul Gri.

— Trebuie să mai aibă, desigur, şi un alt nume?…

— Eu nu-l cunosc.

— Dacă-mi spui numele acesta, alerg după tatăl meu, care e membru al Parlamentului, şi opresc execuția amantului dumitale!

— Doamnă, răspunse Suzanne, Dumnezeu îmi e martor că nu-i mai cunosc alt nume; dar chiar dacă l-aş cunoaşte…

— Ei bine?

— Şi chiar dacă ar fi vorba de propria mea viaţă, tot nu ţi l-aş spune.

— De ce?

— Pentru că omul acesta e în ochii noştri trimisul lui Dumnezeu şi acela care l-ar trăda ar fi blestemat.

— Oh!... Aşadar, omul acesta e puternic?

— El poate face orice voieşte.

— Atunci, întrebă miss Ellen, pentru ce nu-ţi scapă amantul de la eşafod?

— Pentru că amantul meu nu este fiul Irlandei.

— Şi dacă ar fi fiul Irlandei, l-ar salva? întrebă miss Ellen ironică.

— Da, răspunse Suzanne, cu accentul celei mai adânci convingeri...

„Ah! murmură miss Ellen, omul acesta triumfă din nou; dar, răbdare!..."

În timpul acesta Suzanne îmbrăcase costumul mândrei patriciene.

— Du-te, îi spuse miss Ellen, te voi aştepta aici.

Suzanne coborî. Omul Gri o aştepta la poartă.

— Suzanne, sileşte-te să fii curajoasă şi să nu ne trădezi.

— Îţi făgăduiesc, răspunse Suzanne.

Irlandeza făcu câţiva paşi şi se urcă în trăsură, care aştepta la colţul străzii.

— Old Bailey nr. 9, strigă ea birjarului; te vei opri la poartă şi vei aştepta.

Omul Gri se îndepărtă şi dânsul de strada Sermon.

Capitolul XVII

Pe când trăsura alerga spre adresa dată, Suzanne se gândea la Bulton şi, încetul cu încetul, îşi recapătă curajul.

Old Bailey era aproape; în curând se opriră la Nr. 9.

Cealaltă doamnă aştepta sub bolta casei.

Ea sări în trăsură şi spuse foarte emoţionată:

— Bună ziua, sora mea.

Suzanne văzu îndată că femeia aceea tremura din tot corpul.

— La Newgate! strigă Suzanne birjarului.

Nu mai aveau decât să traverseze strada; cu toate acestea avură timpul să schimbe câteva cuvinte:

— Ah! Cât de mult aş da, spunea necunoscuta doamnă tremurând mereu, cât de mult aş da ca să nu mai trebuiască să intru în celulă!

Suzanne tresări.

Inima îi bătea cu violenţă. Oare avea să poată rămâne singură cu Bulton.

Trăsura se opri în faţa sinistrei porţi.

Portarul văzu îndată cu cine avea de-a face şi se grăbi să deschidă.

Necunoscuta doamnă era aşa de emoţionată, încât abia se putea mişca.

Cele două femei intrară la vorbitor.

— Scumpa mea soră, spuse necunoscuta încetişor, mi-e teamă de moarte.

— Fii curajoasă, o îmbărbăta Suzanne.

Sir Robert M… veselul subguvernator, le ieşi în cale surâzând.

— Doamnele mele, le spuse dânsul cu galanterie, mi-e teamă că vizita dumneavoastră este zadarnică.

— Zadarnică! exclamă Suzanne.

— Condamnatul este ca o fiară sălbatică; urlă şi blestemă mereu.

— Oh! Dumnezeule! murmură necunoscuta.

Când ajunseră la capătul coridorului, auziseră într-adevăr nişte strigăte.

— Doamnele mele, reluă sir Robert M… Credeţi-mă că e zadarnic să mai înaintaţi!…

Dar Suzanne răspunse:

— Doamna poate rămâne, pentru că e prea emoţionată, şi i-ar face rău… Dar eu voi intra.

— Cum veţi voi, doamnă…

Şi se îndreptară spre celula condamnatului.

— Vă înştiinţez, doamnă, adăugă sir Robert M… adresându-se Suzannei, vă înştiinţez că Bulton nu va putea să vă facă niciun rău; dar cum regulamentul ne opreşte strict să auzim ce veţi vorbi cu dânsul, voi închide uşa celulei.

— Mi-e indiferent, răspunse Suzanne, care tresări de bucurie sub voalul ei.

— Ce mai vreţi acum cu mine? urlă Bulton când uşa celulei sale fu deschisă. Ce cauţi aici, doamnă?

Dar subguvernatorul închise îndată uşa celulei şi Bulton rămase singur cu necunoscuta doamnă. Atunci Suzanne îşi ridică

voalul. Bulton scoase un strigăt.

— Taci! şopti irlandeza ducându-şi un deget la buze.

Apoi veni să îngenuncheze lângă dânsul.

Şi rămaseră amândoi îmbrăţişaţi, amestecându-şi lacrimile. Mult timp femeia pierdută şi banditul vorbiră, preamărind nemărginita bunătate a lui Dumnezeu.

Dar se auziră trei lovituri discrete în uşă. Suzanne trebuia să se retragă.

Bulton părea transfigurat; o bucurie cerească îi ilumina faţa şi nenorocitul murmură:

„De acum pot să mor…”

. . . . . .

— Dar ce i-aţi spus dumneavoastră, doamnă? întrebă subguvernatorul, închizând uşa celulei; parcă nu mai este acelaşi om.

— Sunt femeie, răspunse Suzanne cu vocea zdrobită, şi am ştiut să găsesc drumul spre inima sa.

— Ah! doamnă… doamnă… spuse necunoscuta, pe când ieşeau împreună din Newgate, acum tremuri dumneata…

Suzanne nu răspunse.

Dar pe când se suiau în trăsură, izbucni în lacrimi sub vălul său negru.

Sacrificiul era îndeplinit!

Capitolul XVIII

E lesne de ghicit acum ce era zgomotul pe care-l auzise John Colden.

Pe la orele şapte dimineaţa Bulton îşi ispăşise crimele.

Bulton murise liniştit, resemnat.

John Colden, se gândea că în curând avea să-i vină şi rândul lui.

La ora zece fix, uşa celulei sale se deschise.

Sir Robert M… în persoană se prezentă.

— A sunat ceasul tinere.

— Sunt gata să te urmez, răspunse John Colden.

Şi nenorocitul irlandez păşi înainte cu pasul hotărât, fără să tremure.

Uşa curţii cu juri era larg deschisă. E o sală obişnuită şi relativ

mică.

Publicul intră pe o uşă care se deschise în strada Newgate, judecătorii pe o altă uşă, şi condamnatul prin o a treia uşă, care se deschide în cimitirul condamnaților.

Jurații erau aşezați la locurile lor.

O mulțime dornică de emoții tari aştepta în tăcere.

John luă loc pe banca sa, între doi soldați şi îşi plimbă peste public o privire indiferentă.

Dar deodată irlandezul tresări. În primele rânduri ale mulțimii, zărise un gentleman cu ochelari. Era Omul Gri şi John Colden îl recunoscu îndată.

Acuzatul recunoscu faptul, dar nu vru să-i dea nicio importanță.

În zadar procurorul îi făgădui înlăturarea pedepsei cu moartea, dacă avea să facă destăinuiri complete.

John Colden rămase tăcut. Prezența Omului Gri îi dădea curaj.

Un avocat numit din oficiu începu apărarea. Un moment auditoriul a fost emoționat, pentru că avocatul era un orator talentat şi Omul Gri se temu că juriul n-avea să pronunțe pedeapsa cu moartea.

Dar, după o lungă deliberare, jurații dădură un verdict afirmativ.

John Colden a fost condamnat la moarte.

John se înclină.

— Vei fi spânzurat în ziua de 8 ianuarie, spuse primul jurat; ai de făcut vreo obiecție?

— Niciuna, răspunse John Colden.

. . . . . .

Întorcându-se spre celula sa, John, trecu din nou prin cimitirul condamnaților.

Acum înțelese.

Acolo fusese înmormântat Bulton; acolo avea să fie şi locaşul său din urmă.

Dar a muri pentru Irlanda nu însemna a muri; însemna a te duce la Dumnezeu!

Capitolul XIX

Ziua fixată pentru supliciul lui John Colden se apropia.

Era în ziua de 6 ianuarie; execuția trebuia să aibă loc în ziua de 8.

Cantina Calului negru era plină de lume. Personalul de serviciu nu mai era îndestulător, aşa de numeroase şi variate erau comenzile.

Publicul era alcătuit mai mult din marinari; tâlharii erau mai puțin numeroşi.

Printre cei dintâi era şi Williams, matelotul cu părul roşu, pe care Omul Gri îl zdrobise cu câteva zile mai înainte.

Williams îşi recăpătase vechea lui îndrăzneală.

Printre tâlhari era şi vechea noastră cunoştință, „Pasărea albastră".

Erau acolo de asemenea şi femei; printre ele putea fi zărită şi faimoasa Betty, acea care voise să scoată ochii sărmanei irlandeze.

Betty nu se îmbătase încă de-a binelea şi mai avea din când în când câte o lucire de rațiune.

— Micul meu Williams, spuse dânsa, nu-i aşa că vom merge din vreme în Old Bailey, pentru ca să putem fi printre cei dintâi acolo?

Williams înălță din umeri.

— Ce lucru frumos, exclamă dânsul ironic, să vezi un om spânzurat; un om care moare de teamă mai înainte să i se pună ştreangul de gât!

— Cine a spus asta? exclamă o voce.

Era tâlharul Jack.

— Eu, răspunse Williams.

— Zici că John Colden va muri de frică?

— Da.

— Şi eu pun rămăşag că va muri ca un erou.

— Pe ce pariezi?

— Sunt sigur de câştig şi pariez pe ce vrei!

— Pe o liră, atunci! strigă Williams.

— O liră! strigară cu toții; Williams pariază pe o liră!

— Mă asociez şi eu cu tine, Jack! se auzi o voce. Dacă vrei, depun o guinee!

Era mujicul care se întâlnise cu Shoking, devenit lordul Wilmot.

Şi aruncă o guinee nouă pe tejghea.

— Aur! exclamă Jack; tu ai aur?

— De ce nu?

Şi, cu un aer misterios, mujicul adăugă:

— Williams, vrei să facem şi noi un pariu?

— Ce pariu?

— Că am chefuit cu toţii o iarnă întreagă în tovărăşia unui membru al parlamentului, fără s-o bănuim…

— Eşti beat, spuse Williams.

— E nebun, adăugă Jack.

— Nicidecum, răspunse cu răceală mujicul.

— Un membru al parlamentului?

— Da.

— Şi unde am băut cu dânsul?

— Aici.

Un hohot general izbucni.

— Îţi baţi joc de noi.

— Şi cum se numeşte lordul acela?

— Lordul Wilmot.

— Nu-l cunosc, răspunse Williams…

— Nici eu, adăugă Jack.

— Nimeni nu-l cunoaşte, comentă Betty.

— Dar dânsul mai avea şi un alt nume, spuse mujicul.

— Ah!

— Se numeşte Shoking.

De astă dată izbucniră nişte hohote de râs formidabile.

— Shoking, lord! exclamă Jack.

— Shoking, membru al parlamentului! exclamă Williams.

Şi marinarul strânse pumnii.

— Eu sunt băiat bun, spuse dânsul, dar nu vreau să-şi bată nimeni joc de mine!…

— Eu nu-mi bat joc de nimeni.

— Şi dacă nu-ţi ceri scuze îndată, te voi învăţa eu minte…

— Să-mi cer scuze? Dar pentru ce? ripostă mujicul; am spus purul adevăr.

— Williams a devenit din nou mândru, spuse Jack ironic; se vede bine că Omul Gri nu mai vine pe aici.

— Dacă vorbeşti de Omul Gri, strigă Williams îndreptându-se spre dânsul, îţi zdrobesc capul.

Dar pe când îşi ridica pumnul şi se pregătea să lovească, un nou personaj apăru în prag.

Era Omul Gri – Omul Gri, care nu mai fusese văzut pe acolo din ziua în care îl zdrobise pe Williams.

Şi Williams începu să tremure.

Capitolul XX

Apariția Omului Gri a fost salutată din toate părțile cu aclamații entuziaste.

— Trăiască Omul Gri!

— Iată că Williams începe să tremure! remarcă Jack. Dar Omul Gri veni drept spre Williams şi-i întinse mâna.

Williams respiră uşurat.

Omul Gri părea bine dispus.

— Hei! spuse dânsul, mi se pare că era o ceartă pe aici?

— Nu, răspunse Jack; dar John ne spunea o poveste bizară…

— Ce poveste?

Mujicul luă cuvântul:

— Le spuneam că Shoking e lord şi membru al parlamentului.

— Shoking?

— Dumneata îl cunoşti bine, spuse Jack.

— Fără îndoială.

— Se vede bine că John a înnebunit…

— Nicidecum, răspunse cu răceală Omul Gri. John are dreptate.

Răspunsul acesta provocă o adevărată vâlvă.

— Cum! exclamă Jack; Shoking e lord?

— Da. Numai că John ar fi făcut mai bine să nu vorbească.

— Pentru ce?

— Pentru că nobilul lord nu va mai veni pe aici.

Omul Gri vorbea pe un ton aşa de convins încât toți îl crezură.

Omul Gri, Williams şi mujicul se aşezară la masă.

Jack veni şi el lângă dânşii.

Geloasa Betty se sculă de la locul ei şi Omul Gri îi făcu loc lângă dânsul.

Williams începea să fie beat.

Omul Gri se aplecă la urechile mujicului.

— Pentru tine am venit aici, spuse dânsul.

— Pentru mine?

— Da.

— Aşadar, dumneata mă cunoşti?

— Nu; dar lordul Wilmot te cunoaşte.

— Cred şi eu, spuse sărăntocul cu mândrie.

— Dânsul m-a însărcinat cu o misiune pentru tine. Unde locuieşti?

— La doi paşi de aici; în Wellclose Square.

— La numărul 17, nu-i aşa?

— Întocmai.

— Tu locuieşti la catul de sus; la catul al doilea locuiesc nişte femei; dar cine locuieşte în catul întâi?

Sărăntocul tresări, apoi surâse.

— Dumneata nu ştii lucrul acesta? întrebă dânsul.

— Nu… sau mai bine zis vreau să mi-o spui tu.

— Ei bine, la etajul de jos locuieşte Calcraft.

— Călăul Londrei?

— Da.

— Tocmai de aceea mă trimite la dumneata Excelența sa, lordul Wilmot.

— Excelența sa te trimite să-mi vorbeşti?

— Da.

— Ce doreşte, Excelența sa?

— E lesne de închipuit, continuă Omul Gri, adresându-se sărăntocului, că un membru al parlamentului, care-şi petrece serile la Black-horse, este un lord excentric.

— Cu siguranță, aprobă sărăntocul.

— Şi un lord excentric are multe capricii.

— Fie!

— Acum un sfert de oră, lordului Wilmot i-a venit un chef foarte ciudat.

— Ce chef?

— Vrea să aibă funia spânzuratului.

— Adevărat!

— Zice că funia unui spânzurat e purtătoare de noroc şi că el are sume mari de tot de pontat în viitoarele curse de la Epsom.

— Încep să înțeleg, spuse sărăntocul. El te-a însărcinat să te duci să-i ceri lui Calcraft funia.

— Da şi nu.

— Cum vine asta?

— M-a însărcinat mai întâi să te văd.

— Şi apoi?

— Şi să-ți ofer zece guinee, dacă vrei să mă instalezi în noaptea aceasta în camera beției de Betty.

— Şi apoi?

— Când voi fi acolo îți voi spune ce e de făcut. Dar uite cam ce idee aş avea eu…

— Să vedem.

— O vom îmbăta bine pe Betty, o vom duce afară şi după ce o vom culca, îi vei lua tu cheia camerei din buzunar.

— Şi Williams?

— El s-a împăcat cu ea, ce e drept, spuse Omul Gri râzând, dar n-avem de ce ne teme de el. Încă o sticlă cu Porto şi îl vei vedea rostogolindu-se sub masă.

— Cred asta!

Atunci Omul Gri ridică vocea:

— Hei! mistress Brandy, strigă, mai trimite-ne încă două sticle de Porto; eu plătesc.

— Nu. Nu. Plătesc eu... bâlbâi Williams cu o voce îngroşată de beţie, eu, eu, numai eu!

Şi marinarul aruncă alte guinee pe masă.

Capitolul XXI

Fură aduse şi celelalte două sticle de Porto. A fost un adevărat scandal. Acum în pivniţa din Black-horse se iveau coniacuri şi alte băuturi, dar mai cu seamă vin de Porto se bea cum arareori se mai băuse. Cei care nu erau admişi la bursa lui Williams începură să murmure.

Alţii începură să râdă. Câţiva pretindeau, cu voce înceată, că dacă Shoking era lord, Omul Gri putea foarte bine să fie şi el al doilea, iar doi hoţi care ieşeau din Mil-bank şi n-aveau de lucru îşi ziceau că poate vor avea ceva de făcut aici, dacă îl vor urmări când va intra singur în pivniţa Calului negru.

În timpul acesta Williams bea mereu şi povestea întâmplările lui din război. Omul Gri şi sărăntocul schimbaseră câte o privire şi nu mai aveau altceva de făcut decât să aştepte.

În timp ce vorbea, limba lui Williams devenea mai greoaie şi ochii îi erau tulburi şi clipeau mai des.

Cu toate acestea, din când în când se întrerupea din vorbă şi-i spunea lui Betty:

— Nu mai bea atâta, ai să cazi, de beată ce eşti!

Jack, banditul, ştia cine e Omul Gri, căci îl văzuse la lucru în Brook Street. Dar se păzea să spună cuiva ceva şi se făcea că nu ştie că l-a mai întâlnit pe Omul Gri nu numai în taverna Black-horse, ci şi în altă parte.

Williams tot precizând beţivei Betty că va cădea sub masă, îi dădu el singur exemplu. Paharul, plin încă, îi scăpă din mână şi el căzu jos, mormăind:

— Mi-am încheiat socotelile, Betty.

Soție supusă, se aplecă şi-i puse sub cap o bancă drept pernă.

Apoi se sculă şi spuse:

— E foarte cald aici. Să ieşim?

— Tocmai vroiam să-ți propun şi eu acest lucru, spuse cu galanterie Omul Gri.

Betty îl privi:

— Cu toate astea, tu eşti acela care l-ai bătut pe Williams?

— Da.

— Deci eşti foarte puternic?

Şi ea avu o exclamație de admirație.

— Oh! răspunse modest Omul Gri.

Betty reluă:

— Atunci dacă ai fi bărbatul meu m-ai apăra?

— Desigur.

— Vrei să-mi fii bărbat?

— Sst! ți stui Omul Gri surâzând scârboasei creaturi, vom vorbi de toate astea sus.

— Vrei deci să pleci de aici?

— N-ai spus tu că e prea cald?

— Adevărat. Ei bine, haide!…

Omul Gri îi făcu un semn de adio lui Jack, zis şi „Pasărea albastră”, şi se sculă.

Betty, şovăind, se rezemă de brațul lui.

Sărăntocul ieşi cu ei:

Toți trei urcară scările şi ajungând în stradă sărăntocul spuse:

— Ştiu eu un loc unde e un rachiu foarte bun.

— Unde? întrebă Betty.

— La doi paşi, în Wellclose Square.

— Haidem, hotărî ea. Mi-am pus în cap să-l determin pe Omul Gri să mă iubească. Nu-i aşa că mă vei iubi, micuțul meu?

— Bineînțeles, răspunse Omul Gri. Numai ține-te mai dreaptă deocamdată.

— Ce, merg strâmb?

— Ah! foarte puțin.

— Pentru că mă gândesc la Williams, care m-a trădat… Am să… mă răzbun şi eu…

Şi se lăsă din ce în ce mai greoaie pe brațul Omului Gri.

Ajunseră în Wellclose Square.

Betty făcu un pas greşit şi se ridică cu greu de jos.

— Ce caraghios, adăugă, mi se pare că am furnici în picioare.

— Şi nevoie de aer, adăugă Omul Gri.

— Bine, dar suntem în aer.

— Vrei să stai acolo?

Şi Omul Gri o aşează pe o bancă care era în stradă.

Betty se lăsă aşezată şi privindu-l mereu pe Omul Gri îi spuse:

— Îmi placi... pentru că l-ai bătut pe Williams... vei fi bărbatul meu, nu-i aşa?... Ah! adăugă ea, furnicile mi se urcă de la picioare la stomac. Bun, mi se pare că am furnici şi la cap...

Şi se lungi pe bancă. Era lovitura de graţie a beţiei. Ochii i se închiseră şi după câteva secunde Omul Gri şi tovarăşul său auziră un sforăit puternic.

— A sosit momentul, spuse Omul Gri.

— Să-i luăm cheia?

— Da.

Sărăntocul, care era hoţ şi pungaş de meserie, o percheziţionă pe Betty cu sânge rece şi îi luă cheia camerei sale.

Apoi o lăsară dormind pe bancă şi ce îndreptară spre casa unde şedea Calcraft.

Dar când ajunseră sub ferestrele ei, Omul Gri se opri, spunând:

— Un moment; pentru că locuieşti în casa aceasta trebuie s-o cunoşti perfect.

— Fără îndoială, răspunse sărăntocul.

— Ai intrat vreodată la Calcraft?

— O dată.

— Cum asta?

— Luase foc la el nu ştiu ce şi am ajutat la stingerea focului.

— Foarte bine.

— Aşa că m-am plimbat prin toată casa. E foarte curioasă.

— E singur el la etajul întâi?

— Singur cu servitoarea.

— Spune: sunt trei ferestre; dar câte odăi?

— Trei; o vezi pe aceea care e luminată?

— Da.

— E camera lui. Fereastra din mijloc este aceea a laboratorului său. Acolo face experienţele pe spânzuraţii care i se permite să-i ia la el. Se pune că se pricepe puţin la chirurgie. Acolo are toate instrumentele lui, de la fierul de însemnat până la frânghii.

Omul Gri urmărea cu atenţie această sumară descriere...

Şi ridicând ochii spre etajul al doilea întrebă:

— Unde e camera lui Betty?

— Fereastra din mijloc e de la camera ei.

— Prin urmare această cameră e deasupra laboratorului

Calcraft?

— Da; exact aşa.

— Asta voiam să ştiu. Haidem acum.

Şi îl luă pe sărăntoc de braţ şi trecu prin aleea umedă şi neagră a casei, mergând în vârful picioarelor.

Omul Gri şopti:

— Mi-am făcut planul.

— Pentru a avea frânghia spânzuratului?

— Da.

Sărăntocul urcă cel dintâi scara şi când deschise uşa camerei lui Betty, spuse:

— Nu ştiu cum vei putea intra la Calcraft.

— Vei vedea.

Intrară în camera lui Betty, care era cufundată în întuneric.

— Închide uşa cu cheia, ordonă Omul Gri.

Şi în acelaşi timp el scoase din buzunar un instrument făcut din două bucăţi şi se apucă să-l ajusteze.

În timpul acesta, tovarăşul său aprinse o lumânare şi îl privi cu mirare pe Omul Gri.

Capitolul XXII

Obiectul pe care Omul Gri îl scosese din buzunar era format din două bucăţi pe care căuta să le potrivească şi nu era altceva decât unul din cele mai banale instrumente: era un burghiu. Scoţând mănuşa burghiului, putuse să-l ascundă sub haine.

La Londra unde toate casele au o construcţie nu prea solidă, podeaua e făcută din scânduri şi acestea sunt foarte subţiri.

— Vezi, fac o gaură.

— La ce bun?

— Pentru ca să văd ce e jos.

Şi într-adevăr burghiul înţepă lemnul şi se înfundă în el fără zgomot şi încetişor. Aceasta dură câteva minute. În timpul acesta se formase în podea o gaură. Atunci Omul Gri scoase burghiul şi îi ordonă celuilalt să stingă lumânarea.

Camera de dedesubt, adică laboratorul, nu era luminată; doar o rază de lumină care venea pe sub uşa camerei vecine dovedea că Calcraft nu dormea.

Omul Gri, care se culcase pe parchet pentru ca să poată vedea, se sculă şi spuse:

— Calcraft nu doarme, trebuie să aşteptăm.

— Nu prea văd de ce ai făcut gaura aceasta în parchet, pentru că e aşa de mică încât nu poți să bagi altceva decât un deget, comentă sărăntocul.

— Da, dar e destul de mare ca să ne servească drept fereastră.

— Dar nu pricep de ce m-ai pus să sting lumina.

— Cu toate astea e foarte simplu. Să presupunem că ar fi aprinsă candela.

— Da?…

— Şi Calcraft ar ieşi din camera lui intrând în laborator.

— Ei bine?

— Ridicând ochii în sus, lumina ne-ar fi trădat, căci i-ar arăta gaura din tavan.

— Ah! E drept; nu m-am gândit la asta.

— Acum, spuse Omul Gri cu vocea înceată, să aşteptăm să stingă lampa şi să doarmă, iar noi să discutăm.

— Fie.

— Lordul Wilmot, sau Shoking dacă vrei, e foarte curios să ştie tot ce precedă sau urmează o execuție.

— Adevărat?

— Ar da mulți bani pentru ca să ştie ce face Calcraft de obicei.

— Eu pot să-ți spun bucuros asta, spuse sărăntocul.

— Ei bine, spune; te ascult.

— De obicei, când n-are de lucru, Calcraft se scoală de dimineață.

— Foarte bine.

— O femeie bătrână, care-i serveşte drept servitoare, îi face mâncare. Mănâncă şi pleacă.

— Ştii unde?

— Se plimbă când spre docuri, când prin străzile frumoase din West-End, unde e mai puțin cunoscut şi unde e sigur că nu va fi urmărit de urletele copiilor. Bea aperitive în prima tavernă întâlnită în cale, mănâncă seara singur, oriunde ar fi, bea două sau trei pahare de bere şi se întoarce acasă. Nu vorbeşte niciodată cu nimeni.

— Şi când are vreo execuție de făcut?

— Atunci îşi schimbă obiceiurile.

— Cum asta?

— În ajunul execuției, Jefferies, ajutorul său, vine de dimineață şi Calcraft îi dă ordine. Jefferies se ocupă cu ridicarea eşafodului, în timpul nopții; el aduce frânghia şi boneta neagră. Calcraft nu se

ocupă de nimic până în ultimul moment. Îşi petrece ziua în afara casei ca de obicei, dar oamenii care l-au văzut bând punci spun că în ziua aceea nu bea decât apă. În loc să se întoarcă târziu, vine acasă devreme de tot şi se culcă imediat.

— Fără să fi mâncat?

— Fără să fi mâncat, căci se pare că n-are curajul să-şi îndeplinească trista-i meserie decât cu stomacul gol şi cu capul limpede şi calm. La ora două de dimineaţă se scoală, se îmbracă şi bea o ceaşcă de lapte. Apoi se înfăşoară într-o manta şi se duce la Newgate să aştepte ora execuţiei.

— Perfect, dar aş vrea să ştiu cam ce vorbeşte Jefferies cu dânsul, când cel dintâi vine să primească ordine; şi tocmai din cauza asta trebuie să stau aici. Cât despre tine, poţi să te duci.

În acelaşi timp Omul Gri scoase din buzunar vreo douăsprezece guinee şi le puse în mâna sărăntocului, care se cutremură la contactul acesta.

— Dar, spuse sărăntocul, uiţi un lucru.

— Ce lucru?

— Frânghia spânzuratului.

— Nu te nelinişti de asta; o voi avea. Ia banii şi du-te de te culcă.

Acesta nu aşteptă să fie rugat de două ori.

Omul Gri îl însoţi până la uşă şi când acesta ieşi, se închise pe dinăuntru.

Apoi se întoarse din nou la gaura făcută în parchet şi privi.

Raza de lumină dispăruse.

Calcraft stinsese lumina şi dormea, căci un sforăit puternic se auzea de partea cealaltă a uşii laboratorului.

Atunci Omul Gri scoase din buzunar alte două obiecte care l-ar fi mirat şi mai mult pe John, daca ar fi fost acolo.

Mai întâi era o bulă de aramă de mărimea unei bile de jucat, care atârna de un fir de sârmă.

Era de aceeaşi mărime cu burghiul şi deci trecu uşor prin gaura din parchet şi, desfăşurând firul de sârmă, Omul Gri dădu drumul bilei în mijlocul laboratorului.

Al doilea obiect, pe care-l puse lângă gaura din parchet şi în care încrusta firul de sârmă, era o cutie de metal lungă de zece degete.

Această cutie, deci, era în contact cu bila pe care o coborâse în atelier prin intermediul firului de sârmă.

Atunci Omul Gri întoarse un mic şurub care se găsea pe

suprafața superioară a cutiei.

Deodată se auzi o trosnitură mică şi se văzură miliarde de scântei, iar mica bilă de aramă străluci, pe suprafața ei văzându-se tot ceea ce era în laborator.

Omul Gri pusese în funcțiune un aparat de lumină electrică şi laboratorul plin de o lumină albăstruie se reflectă în întregime pe mica bilă de aramă, iar Omul Gri putu să examineze bine fiecare obiect.

„Acum ştiu ceea ce voiam să ştiu, şi am să-l aştept pe Jefferies."

Întoarse şurubul cutiei în sens invers şi lumina se stinse.

După aceea îşi strânse instrumentele, le puse în buzunar şi, învelindu-se în mantaua sa, se întinse pe parchet, aşteptând să se facă ziuă.

. . . . . .

În timpul acesta, Betty dormea în continuare pe banca din Wellclose Square şi visa că devenise soția Omului Gri, omul care fusese destul de puternic ca să-l înfrângă pe teribilul Williams.

Capitolul XXIII

A doua zi, pe la orele opt dimineața, jalnicii locuitori din Wellclose Square îl văzură pe Jefferies ieşind de la Calcraft.

El avea la subsuoară un pachet învelit într-o bucată de postav verde.

— Ah! ah! şoptiră câțiva; după cum se vede, tot pentru mâine e fixată execuția.

Un grup de oameni din popor discutau în pragul tavernei de la parterul casei pe care o locuia călăul.

— Cine va fi spânzurat mâine? întrebă o femeie.

— John Colden.

Tocmai atunci trecea Jefferies.

— Hei, Jefferies! îi strigă femeia.

Ajutorul călăului se opri.

— Vino să bei un pahar de gin cu noi, îl invită dânsa.

— Ce idee, să cinsteşti cu Jefferies! comentă cineva din mulțime.

— Aşa e gustul meu; ce vă pasă vouă?

Jefferies era foarte palid şi după ochii săi roşii se cunoştea bine că plânsese.

Un mahalagiu din Parmington Street îl întrebă:

— Cum îi mai merge fetei?

— Rău, răspunse Jefferies; un nobil lord a luat-o ieri cu dânsul şi mi-a făgăduit s-o vindece; dar eu nu-l cred.

— Pentru mâine e fixată execuţia? întrebă femeia.

— Da, pentru mâine.

— Aici în pachetul acesta ai frânghia, nu-i aşa?

Şi dânsa atinse pachetul cu mâna.

Jefferies făcu un pas îndărăt.

— Nu te atinge! murmură dânsul.

— De ce?

— Nu e bine să te atingi de funia unui spânzurat.

— Eu am auzit spunându-se contrariul: că frânghia unui spânzurat e purtătoare de noroc.

— Nu când e nouă, răspunse Jefferies.

— Aşadar, frânghia aceasta e nouă?

— Da; John Colden e solid; funia cea veche era uzată şi ar fi putut să se rupă.

Ciocniră paharele şi băură.

— Dacă ţi-ar făgădui cineva viaţa fiicei tale, spuse deodată femeia, l-ai graţia pe John Colden?

— Ah! Desigur… Dar lucrul nu depinde de mine, ci de Calcraft.

— Şi chiar Calcraft dacă s-ar opune, spuse cineva din mulţime, s-ar aduce îndată călăul din Liverpool sau din Manchester.

— E adevărat.

— Noi ucidem, remarcă Jefferies cu tristeţe, dar n-avem dreptul să iertăm pe nimeni.

Şi Jefferies puse paharul pe masă şi se îndepărtă grăbit.

Se duse acasă şi îşi lăsă acolo frânghia şi instrumentele.

Apoi coborî şi se urcă într-o trăsură.

Se ducea în Mile End Road ca să-i prevină pe cei doi gardieni care aveau în păstrarea lor lemnele eşafodului, că în aceeaşi seară trebuiau să fie la Newgate.

După ce transmise ordinele acestea, în loc să se întoarcă în Parmington Street, dădu ordin birjarului să meargă în Hampstead.

La capătul străzii Heath-Mount se opri şi-şi continuă drumul pe jos.

Se ducea spre casa în care era găzduita fiica sa.

Omul Gri îi ieşi înainte, îndată ce-l văzuse trecând grilajul grădinii.

— Prietene, ieri mă mai îndoiam încă; astăzi nu mă mai îndoiesc

şi numai de dumneata depinde viaţa fiicei dumitale!

— De mine! exclamă Jefferies.

— De dumneata, repetă Omul Gri.

Şi luând braţul lui Jefferies, îl pofti să intre în casă.

Capitolul XXIV

Să ne întoarcem cu o oră în urmă şi să pătrundem în camera aceea cu zidurile vopsite cu gudron, în care fusese transportată Ermilia. Trei persoane erau acolo şi conversau pe şoptite.

Abia se luminase de ziuă; lumânarea mai ardea încă pe cămin.

Ermilia dormea.

Era foarte palidă, dar avea respiraţia regulată.

Şi cele trei persoane de lângă pat erau irlandeza Suzanne, abatele Samuel şi Shoking.

Shoking spunea:

— Bietul Jefferies a plecat foarte trist ieri.

— E adevărat, răspunse abatele Samuel, că bolnava merge din nou foarte prost…

— Mă tem că boala este fără leac, adăugă Suzanne.

— Oh, nu! spuse Shoking, Omul Gri a făgăduit s-o salveze şi o va salva! Dacă ieri şi astăzi fata a mers mai rău, e numai pentru că Omul Gri o doreşte!…

— Dar pentru ce? întrebă Suzanne.

— Pentru că Omul Gri îşi are planul său. Dar, tăcere!

Zgomotul unei trăsuri se auzi în stradă.

Shoking se apropie de fereastră. Din trăsură coborî Omul Gri, învelit într-o manta largă, care-l acoperea de sus până jos.

Shoking îi alergă în întâmpinare.

— Stăpâne, vino repede, sărmana fată merge foarte rău!

Omul Gri îl urmă. Intrară în camera Ermliei.

— Priveşte-o cât e de palidă! spuse Shoking.

— Şi cât de decolorate îi sunt buzele! adăugă Suzanne.

Omul Gri rămase nepăsător; şi întorcându-se spre abatele Samuel, spuse:

— O voi vindeca, dacă voi vrea.

— Dacă vei voi-o?!…

— Da… asta atârnă mult şi de Jefferies; să aşteptăm sosirea lui.

— Înţeleg… murmură Shoking.

După o oră, Jefferies sosea; am spus că Omul Gri îi ieşi în

întâmpinare.

— Vindecarea Ermiliei depinde de dumneata! îi spuse dânsul.

Întrând în camera fiicei sale şi văzând-o nemişcată, Jefferies se clătină.

Dar Omul Gri surâdea.

— Doarme, şi viaţa ei în mâinile dumitale.

— Ah! exclamă Jefferies căzând în genunchi, ce n-aş face ca să-mi salvez copila?

— Îţi voi spune îndată ce trebuie să faci.

Şi întorcându-se spre Shoking, îi ordonă:

— Vino cu mine!

Shoking îl urmă şi Jefferies rămase în picioare, lângă patul bolnavei…

După câteva minute, Omul Gri şi Shoking se întoarseră.

Cel dintâi avea în mână o lădiţă de lemn; celălalt, aducea un vas cu nişte cărbuni aprinşi.

Atunci Shoking puse cărbunii în mijlocul casei, deschise lădiţa şi răspândi pe jăratic un fel de praf negricios. Camera se umplu îndată de un fum des.

Timp de un sfert de oră cele patru persoane nici nu putură să vadă patul bolnavei.

Apoi, deşi ferestrele erau închise, puţin câte puţin fumul dispăru; pereţii gudronaţi îl atrăgeau şi-l absorbeau.

— Priveşte-ţi acum copila! spuse Omul Gri adresându-se lui Jefferies.

— O, minune!…

Ermilia era acum cu obrajii coloraţi, cu expresia feţei vioaie; părea că niciodată nu fusese bolnavă!

Jefferies scoase un strigăt.

Ermilia se deşteptă.

Recunoscându-şi părintele, un surâs îngeresc îi flutură pe buze.

Jefferies se aplecă deasupra ei şi-i acoperi faţa cu sărutări nebune.

— Ah! tată!… tată! spunea fata, ce fericită aş fi dacă aş putea trăi!

Atunci Omul Gri puse mâna pe umărul lui Jefferies şi îi ordonă:

— Ascultă-mă, dacă voi repeta de treizeci de ori experienţa pe care am făcut-o, fiica ta va deveni sănătoasă.

— Oh! Vei face asta, nu-i aşa? întrebă Jefferies, şi voi să îngenuncheze în faţa Omului Gri.

Dar acesta îl opri.

— Ştii tu care este preţul acelui praf negru pe care l-am vărsat pe cărbunii aprinşi?

Jefferies se înfioră.

— Dumnezeule! exclamă, ridicând ochii spre cer; dumneata ştii bine că sunt sărac şi mizerabil.

— Ah! Nu cu aur va trebui să plăteşti…

— Dar cu ce, stăpâne? întrebă nenorocitul.

— Cu viaţa unui om, răspunse Omul Gri.

Jefferies îl privi, în prada unei spaime de nedescris:

. . . . . .

Capitolul XXV

— Viaţa unui om!… viaţa unui om! murmură dânsul. Nu-ţi pot oferi decât o singură viaţă: viaţa mea. Ia-o, dar salvează-mi copila.

— Nu m-ai înţeles, îl întrerupse Omul Gri.

Coborâră în salonul de la parter.

Omul Gri trimise după Suzanne, care veni îndată.

— Uită-te la femeia aceasta.

— E un înger, răspunse Jefferies; dânsa a vegheat în fiecare noapte la căpătâiul copilei mele.

— Ştii tu cine este femeia aceasta, care a vegheat ca o sfântă la căpătâiul fiicei tale; ştii tu cine e dânsa?

— Nu, murmură Jefferies; nu ştiu.

— Ei bine!… E tovarăşa devotată a unui om pe care l-ai cunoscut, a unui om care a murit, şi a murit prin tine.

Jefferies făcu un pas îndărăt, tremurând.

— Este soţia lui Bulton, încheie Omul Gri.

De astă dată, ajutorul călăului scoase un strigăt răguşit şi căzu în genunchi.

— Ei bine! reluă Omul Gri, nu e numai atâta… Azi dimineaţă ai fost în Wellclose Square. Calcraft ţi-a dat ordinele sale. Înainte de a veni aici, ai dus acasă la tine un pachet verde, în care aveai o funie.

Jefferies mugi ca o fiară sălbatică.

— Mâine vei lega funia aceasta de gâtul unui om, numit…

Jefferies tremura din tot corpul, ca prins de friguri.

— Cum se numeşte condamnatul care va fi spânzurat mâine? întrebă Omul Gri.

— John Colden, murmură ajutorul călăului, cu voce stinsă.

— E fratele meu, spuse Suzanne.

Atunci Jefferies sări în sus şi exclamă:

— Niciodată!... niciodată! Să mă ucidă dacă vor, dar nu-l voi ajuta pe Calcraft.

— Din contră, trebuie să-l ajuți, pentru că John Colden trebuie să fie salvat.

Jefferies privea fix înaintea lui, fără să înțeleagă. Omul Gri îl luă de mână, spunându-i:

— Liniştește-te şi caută să-ți regăseşti tot sângele rece; îți voi salva copila!

— O vei salva?!

— Da, dacă-mi făgăduieşti că vei face ce-ți voi cere; şi vei vedea îndată că nu-ți voi cere decât lucruri posibile. Ascultă-mă bine... Dacă Calcraft s-ar îmbolnăvi subit, l-ai înlocui tu?

— Nu; s-ar aduce călăul din Manchester sau cel din Liverpool.

— Bine... Dar presupune un lucru... Sunt orele şase şi jumătate dimineața; eşafodul e ridicat, poporul s-a adunat la Newgate... Condamnatul este gata; nenorocitul se îndreaptă spre eşafod, susținut de Calcraft şi de preot.

— Ei bine? întrebă Jefferies.

— Calcraft nu mai are decât câțiva paşi de făcut. Deodată se opreşte, se clatină şi cade jos. Se mai trimite atunci după călăul din Manchester?

— Nu.

— Atunci, tu eşti acela care-l vei înlocui?

— Da; dar Calcraft e sănătos tun.

— Cine ştie?

— Fără mine, continuă Omul Gri, fiica ta ar fi fost moartă încă de acum opt zile... Aceasta ar trebui să-ți spună că eu pot face unele lucruri, care la prima vedere ar părea imposibile... Ce-ți spuneam adineauri, se va întâmpla... În ultimul moment, Calcraft va cădea fulgerat. Tu îl vei înlocui.

— Ei bine! spuse Jefferies tremurând, ce doreşti să fac?

— Vei lega frânghia de gâtul lui John Colden.

— Bine.

— Îi vei pune boneta peste ochi.

— Şi pe urmă?

— Pe urmă îți vei face datoria!...

— Dar, zise Jefferies, înfiorat, dumneata nu-mi ceri viața lui John Colden, ci moartea lui!...

În timpul acesta Suzanne plângea.

Un surâs flutură pe buzele Omului Gri.

— Vei duce funia care trebuie să-ți servească mâine la execuție într-un loc pe care ți-l voi arăta eu; vom face nodul în aşa fel încât să nu strângă prea mult gâtul lui John Colden.

Jefferies nu înțelegea nimic; dar în schimb începuse să aibă o credință oarbă în bărbatul acela care avea să-i salveze copila.

— Te voi asculta, hotărî dânsul; voi fi sclavul dumitale.

— Bine. La ce oră trebuie să pleci la noapte ca să veghezi la ridicarea eşafodului?

— La miezul nopții.

— Vei avea cu tine funia şi celelalte instrumente ale supliciului. Ei bine! Să intri în Farringdon Street, la casa cu numărul 189. Vei urca la etajul al treilea şi vei bate la prima uşă. Dacă vei executa punct cu punct ceea ce eu şi lordul Wilmot îți ordonăm, John Colden nu va muri, şi dacă John Colden nu moare, fiica ta va fi salvată.

Jefferies se uită din nou la Suzanne.

Irlandeza nu mai plângea; o rază de speranță îi licări în ochi.

Capitolul XXVI

Jefferies dăduse ordine oamenilor care trebuiau să ridice eşafodul.

El obținu de la Omul Gri permisiunea de a rămâne cu fiica sa până la orele cinci după amiază.

După plecarea sa, Omul Gri îi spuse lui Shoking:

— Mâine avem o afacere grea de executat şi trebuie să ne luăm dinainte toate măsurile.

— Ce vrei să spui, stăpâne? întrebă Shoking.

— S-ar putea să mi se întâmple vreo nenorocire.

— Excelenței voastre?

— Da, mie.

— Şi cum asta?

— Nu ştiu nici eu; dar de azi dimineață am nişte presimțiri bizare.

— Stăpâne!

— Şi după ce-l voi scăpa pe John Colden, s-ar putea întâmpla să fiu silit să stau ascuns timp de câteva zile.

— Ah!

— De aceea prietene, pentru că s-ar putea întâmpla să lipsesc

câteva zile de aici şi pentru că vreau să-mi ţin făgăduiala pe care i-am dat-o lui Jefferies, te voi iniţia în secretul meu…

Şi intrară amândoi în camera care fusese transformată de ocazie într-un laborator de chimie.

— Ascultă-mă bine, spuse Omul Gri.

— Vorbeşte, stăpâne.

— Ţi-am spus că există în America o vale în care toţi ftizicii se vindecă aproape îndată?

— Da.

— Ţi-am mai spus că vindecarea aceasta trebuie atribuită emanaţiilor răşinoase ale unor arbori care acoperă acea vale.

— Ei bine? zise Shoking.

— Eu am făcut analiza acelor emanaţii răşinoase şi am constatat că sunt compuse dintr-un amestec de gudron şi de acid fenic. Gudronul singur e neputincios, dar amestecat cu acid fenic dă nişte rezultate hotărâtoare.

— Şi pe urmă? întrebă Shoking, care asculta cu cea mai mare atenţie.

— Praful acela pe care mă vezi aruncându-l în fiecare dimineaţă peste cărbuni nu este altceva decât fenol pulverizat, îl poţi găsi la orice farmacist.

— Bine!

— Dacă eu voi fi obligat să mă ascund timp de câteva zile, nu voi mai putea veni aici, şi atunci tu vei continua să arzi fenol în camera Ermiliei, în fiecare dimineaţă şi în fiecare seară.

— Da, stăpâne! Şi atunci Ermlia se va vindeca?

— Fără îndoială. Şi acum du-te de-ţi reia hainele tale obişnuite. Pentru seara asta, vei redeveni Shoking.

— Merg cu Excelenţa voastră?

— Fără îndoială.

Omul Gri îmbrăcase din nou mantaua aceea lungă, care-l acoperea din cap până în picioare.

O singură persoană avea să rămână acum lângă bolnavă: Suzanne.

Biata irlandeză veni să se arunce la picioarele Omului Gri.

— Oh! Îl vei salva, întrebă dânsa, nu-i aşa?

— Eu mă ţin întotdeauna de făgăduială, draga mea.

Când cei doi oameni ieşiră în stradă, umbra şi ceaţa pluteau deja deasupra Londrei.

Omul Gri ordonă birjarului să meargă în Old Bailey. Dar în Holborne Street îl opri.

— Aşteaptă-mă aici, îi spuse lui Shoking, care rămăsese în trăsură.

Se opriseră în faţa unui armurier.

— E gata totul? întrebă Omul Gri cum intră.

— Da, Excelenţă, răspunse armurierul înclinându-se.

Şi îi înmână Omului Gri două mici pachete şi un baston.

Shoking privea, dar nu înţelegea nimic.

Omul Gri se urcă din nou în trăsură.

— Credeai poate că armurierii nu vând decât puşti, săbii şi pistoale? îl întrebă pe Shoking surâzând.

— Drace!

— După cum vezi, vând uneori şi bastoane.

— Ce vrei să faci cu bastonul acesta?

— Vei vedea asta mâine dimineaţă, şi în acelaşi timp strigă birjarului: Du-ne în Old Bailey; te vei opri la poarta casei de bancă Harris & Co.

După un sfert de oră Omul Gri cobora din nou, lăsându-l pe Shoking în trăsură.

Domnul Harris, prevenit de dimineaţă, îl aştepta.

Domnul Harris, îl aştepta adică pe domnul Firmin Bellecombe, chirurgul francez, care avea scrisori de credit de un milion.

Bancherul îl primi cu cea mai mare politeţe!

— Mi-ai anunţat vizita dumitale şi cam bănuiesc eu motivul acestei vizite…

— Da?

— Mâine e ziua execuţiei irlandezului.

— Tocmai.

— Şi desigur că dumneata vei vrea să admiri priveliştea.

— Drace!

— Am prevăzut totul, spuse domnul Harris.

Omul Gri se înclină.

— Vino cu mine, adăugă bancherul.

În acelaşi timp sună şi ordonă să vină Smith. Domnul Smith era comisul care se culca în birou.

— Prietene, îi spuse bancherul, arătându-i pe presupusul chirurg, este domnul despre care ţi-am vorbit.

Comisul se înclină.

— Vino cu noi, continuă bancherul.

Se urcară la etajul superior şi intrară într-o cameră spaţioasă, în care erau aranjate două paturi frumoase.

— Te vei culca aici şi cred că nu va fi nevoie să te deştepte

cineva.

— Nu voi dormi deloc, spuse Omul Gri.

— Dar chiar dacă ai dormi, zgomotul ce se face în stradă e atât de mare, încât ai fi deşteptat îndată.

Domnul Harris se apropie de fereastră şi o deschise.

— Priveşte, drept în faţa acestei ferestre se înalţă eşafodul.

— Ah! Foarte bine, murmură Omul Gri.

— Nu vei fi decât la o distanţă de zece metri, şi vei putea să vezi toate amănuntele execuţiei.

Omul Gri se înclină.

— Prietene, adăugă bancherul adresându-se comisului, nu vei închide uşile până când nu se va întoarce domnul.

— Oh! Voi veni din timp: între orele nouă şi zece.

— Şi bine vei face, spuse domnul Harris, căci, înainte de miezul nopţii, strada va începe să geamă de lume.

Omul Gri mulţumi, strânse cu cordialitate mâna domnului Smith şi se retrase.

Shoking îl aştepta în trăsură.

Capitolul XXVII

— Farringdon Street! ordonă Omul Gri birjarului.

Casa în care îi dăduse întâlnire lui Jefferies era în colţul străzii Fleet.

— Vino cu mine, îi spuse lui Shoking, când ajunseră acolo.

Amândoi coborâră din trăsură şi se înfundară într-o alee strâmtă şi întunecoasă.

Urcară până la etajul al treilea; acolo, Omul Gri scoase o cheie din buzunar şi intrară într-o încăpere care era aproape goală.

— La cine suntem aici? întrebă Shoking pe când tovarăşul său căuta o lumină.

— La mine!

Shoking nu mai făcu nicio observaţie.

Omul Gri închise uşa şi, întorcându-se spre Shoking, îl întrebă:

— Tu te pricepi să faci un laţ?

— Da.

— Ei bine! Să încercăm.

Şi luă dintr-un colţ al camerei o funie nouă, destul de groasă, care semăna perfect cu aceea pe care Jefferies o luase de la Calcraft, ca să-l spânzure pe John Colden.

— Fă un laț, spuse întinzând funia lui Shoking.

Shoking se achită de misiunea aceasta cu destulă dibăcie.

— Ai putea să devii un excelent ajutor de călău, comentă Omul Gri surâzând.

Apoi, luând celălalt capăt al funiei, adăugă:

— Acum priveşte-mă şi pe mine.

Şi făcu un laț, care lui Shoking i se păru cu totul asemănător cu acela pe care-l făcuse dânsul.

— Vezi vreo diferență între aceste două lațuri? întrebă Omul Gri.

— Nu.

— Atunci, dă-mi mâna ta.

Şi Omul Gri trecu în jurul mâinii tovarăşului său lațul pe care acesta îl făcuse.

— Presupune că este gâtul tău.

Şi, trase de capătul funiei.

— Ah! exclamă Shoking, dacă în locul mâinii ar fi fost gâtul, aş fi mort acum.

— Bine!… Acum să vedem şi lațul meu.

Şi trecu cel de-al doilea laț, adică acela pe care-l făcuse el însuşi, în jurul mâinii lui Shoking. Şi trase din nou de capătul frânghiei.

Dar, minune! Frânghia strânse brațul, dar Shoking nu simți nicio durere.

— Acum înțelegi? întrebă Omul Gri.

— Dracul să mă ia dacă înțeleg, spuse Shoking.

— Şi cu toate acestea, te asigur că lucrul e foarte simplu.

— Foarte simplu!

— Da. Frânghia aceasta, care are peste tot aceeaşi culoare, e compusă din două substanțe diferite.

— Cum asta?

— De o parte e cânepă, de cealaltă parte e cauciuc.

— Şi pe urmă? întrebă Shoking.

— Dacă lațul de cauciuc e atârnat de gâtul unui om, strangularea nu este imediată.

— Din nenorocire, nu cu frânghia aceasta.

— Te înşeli, dragul meu.

— Ah!

— Nu i-am dat întâlnire lui Jefferies aici?

— Ba da.

— Ei bine! frânghia aceasta seamănă perfect cu aceea pe care

i-a dat-o Calcraft.

— De unde ştii lucrul acesta?

— Le-am măsurat noaptea trecută, spuse Omul Gri.

Şi fără să mai dea alte explicaţii, adăugă:

— Viaţa lui John Colden este în mâinile tale. Gândeşte-te bine, că dacă te-ai înşela, nici eu, nici Jefferies nu l-am mai putea salva.

— Oh! răspunse Shoking, fii liniştit; nu mă voi înşela. De altfel există un mijloc sigur pentru asta…

— Care?

— Să las laţul făcut în partea unde e cauciucul.

— Fie, acceptă Omul Gri. Aşadar, ne-am înţeles; Jefferies va veni şi-i vei da frânghia aceasta în schimbul aceleia pe care o va aduce. Cu preţul acesta răspund de viaţa lui Colden.

— Atunci, fratele nostru e salvat, spuse Shoking. Dar ce trebuie să fac până când va veni Jefferies?

— Nimic; îl vei aştepta.

— Şi după aceea?

— După aceea vei veni să mă cauţi în Old Bailey.

— Dar nu va fi tocmai uşor lucru să vin în Old Bailey la miezul nopţii.

— Pentru ce?

— Pentru că strada va geme de lume.

— N-ai grijă.

— Ah!

— Vei atinge cu mâna umărul unuia din mulţime, primul venit.

— Şi apoi?

— Îi vei face semnul acela misterios pe care ţi l-am arătat. Calea îţi va fi deschisă îndată şi vei putea ajunge fără greutate până la uşa bancherului Harris.

— Altceva nu-mi mai ordoni, stăpâne?

— Nu, dragul meu. La revedere…

Şi Omul Gri coborî.

Trăsura aştepta mereu în stradă.

Omul Gri se urcă şi spuse birjarului:

— Du-mă la tunelul Tamisei.

Trăsura o luă de-a lungul interminabilei străzi, Thames Street.

Trecură din nou prin Old Gravel Lane, dar Omul Gri nu se mai opri la cantina lui Master Wandstoon; o luă înainte, spre stânga, şi se opri în faţa tunelului.

Omul Gri plăti taxa şi trecu pe celălalt ţărm.

După ce urci treptele pe malul opus, dai într-o stradelă, Swan

Lane, care conduce la o capelă.

În jurul acestei capele este un cimitir.

Într-acolo se îndrepta Omul Gri.

Cartierul acesta, care se numeşte Rothrill, este unul dintre cele mai mizere ale Londrei; aşa de mizer, încât chiar cantinele, care aiurea sunt foarte numeroase, pe aici sunt rare de tot.

Cu toate acestea, drept în faţa capelei şi a cimitirului este o cantină.

Spre această cantină se îndrepta Omul Gri.

Capitolul XXVIII

Cantina aceasta era goală, ca şi cartierul. Patronul era la tejghea singur. Omul Gri îi făcu un semn misterios şi îndată acesta sări în sus.

— Sunt cel dintâi? întrebă Omul Gri.

— Oh, nu! răspunse proprietarul; preotul a sosit.

— Atunci, uşa e deschisă?

— Da.

— Şi preotul e singur?

— Până acum.

— Bine! Voi mai aştepta aici încă câteva minute.

Noaptea era mai puţin întunecoasă ca de obicei; puteai vedea până la o oarecare distanţă.

În curând un zgomot de paşi se auzi în depărtare. Un om spătos, înalt, se apropie de cantină.

— Trebuie să fie „americanul”, spuse Omul Gri.

Acela care fusese numit americanul intră în cimitir şi dispăru deodată, ca şi cum ar fi intrat în pământ.

Omul Gri nu se miră deloc şi rămase la postul său de observaţie.

Peste puţin, un alt om, venind dintr-o direcţie opusă, intră în cimitir şi dispăru la rândul său.

„Al doilea! murmură Omul Gri” şi rămase nemişcat la locul său.

În sfârşit, peste zece minute, alte două persoane intrară împreună şi se pierdură la rândul lor în cimitir.

— Foarte bine, spuse atunci Omul Gri.

Apoi se sculă, îşi scoase ceasul şi zise land-lordului:

— Vezi bine, sunt orele opt şi jumătate.

— Da, stăpâne.

— La ora nouă fix vei şuiera, dacă nu va fi nimeni în stradă; va fi semn că putem ieşi.

Proprietarul se înclină.

Atunci Omul Gri se pierdu la rândul său în cimitir, şi dispăru după piatra unui mormânt.

Mormântul acesta servea de intrare unei subterane, pe care fără îndoială numai puțini oameni o cunoşteau.

În mijlocul subteranei, cinci persoane aşteptau.

Era abatele Samuel; erau cei patru şefi conspiratori, care îşi dăduseră întâlnire în ziua de 26 octombrie, în biserica de la Saint-Gilles.

Toți patru se înclinată în fața Omului Gri, ca în fața unui superior.

— Ei bine! Sunteți gata?

— Da, răspunse acela dintre conspiratori pe care Omul Gri îl poreclise „americanul”. Am opt sute de oameni hotărâți, în împrejurimile Londrei.

— Şi eu am două mii, care sunt deja în împrejurimile Saint Paul, adăugă al doilea şef.

— Şi noi, spuseră ceilalți doi împreună, am adunat şase mii de oameni, bărbați şi femei, care vor năvăli în Fleet Street ca un torent, îndată ce se va da primul semnal.

— Băgați bine de seamă că toată lumea trebuie postată înainte de orele zece, căci la miezul nopții poporul Londrei va sosi în valuri spre Newgate.

— Fii liniştit, răspunse unul dintre şefi; suntem siguri de oamenii noştri.

— Eu, spuse la rândul său abatele Samuel, am obținut permisiunea de a-mi petrece noaptea în celula condamnatului.

— Foarte bine, răspunse Omul Gri; eu nici nu îndrăzneam să sper lucrul acesta.

Apoi, adresându-se americanului:

— Dar ceaşca cu lapte?

— Însuşi bucătarul de la Newgate o va oferi lui Calcraft.

— Şi eşti sigur de omul acela? întrebă Omul Gri.

— E un conspirator din America şi mă ascultă orbeşte.

— Aşadar, reluă unul dintre şefi, noi ne însărcinăm cu răpirea; dar nu va fi mort oare?

— V-am dat cuvântul meu, răspunse Omul Gri.

Din nou îşi consultă ceasul, spunând:

— Ora nouă.

Atunci abatele Samuel trase de o frânghie care atârna de peretele bolții: subterana fu pusă în comunicare cu exteriorul. Americanul, care era cel mai înalt dintre toți, se aşeză în dreptul deschiderii.

Omul Gri îi sări pe umeri şi ajunse astfel într-un fel de pivniță care, prin mijlocirea unor trepte, dădea în monumentul ridicat deasupra unui mormânt şi de-acolo în cimitir.

Ceilalți trei şefi şi abatele îl imitară.

Apoi, când toți erau sus, Omul Gri se aplecă şi întinse mâinile americanului.

Atunci, cu o forță de gigant, îl trase şi pe dânsul în pivnița superioară.

Aproape îndată se auzi o şuierătură ascuțită.

— Proprietarul ne anunță că putem ieşi, spuse Omul Gri.

Şi se strecură cel dintâi în cimitir.

Piatra monumentului, care forma un soi de portiță, fu aşezată la locul ei şi nici urmă nu mai rămase despre acea misterioasă întrunire.

Capitolul XXIX

Toți şase ieşiră din cimitir, fără să întâlnească ceva supărător în cale.

Merseră de-a lungul fluviului până când dădură peste un „steam-boat”.

Omul Gri îl întrebă pe american:

— Acesta e micul vapor care te-a adus pe dumneata?

— Da.

— Căpitanul este de-al nostru?

— Şi căpitanul şi echipajul. La bordul acestui vaporaş am organizat semnalul.

— Mi s-a părut că eşti expert în afaceri de acestea, încât te-am lăsat pe dumneata să organizezi semnalul. S-ar putea, să ştiu şi eu cum ai procedat?

— Fără îndoială, răspunse americanul. După ce vor urca cu toții, vaporaşul va porni spre larg.

Atunci americanul îl întrebă pe Omul Gri:

— Vezi turnul catedralei Saint Paul?

— Da.

— Turnul acesta domină întreg oraşul.

— Oh! Desigur.

— De acolo va pleca semnalul.

— Cum asta?

— Vei vedea îndată. E un om ascuns acolo în vârful turnului, lângă lanternă. Omul acesta e de-al nostru.

— Cum a intrat în biserică?

— A intrat cu o oră înainte de închiderea porţii şi s-a strecurat pe scările turnului.

— Şi eşti sigur că n-a fost descoperit?

— Sunt sigur, căci adineauri am privit cu un telescop; noaptea era prea întunecoasă pentru ca să pot vedea omul, dar am zărit capătul aprins al ţigării sale.

— Bine! Şi după asta?

— Vei vedea îndată, zise americanul. Din înălţimea turnului, omul acela are privirea fixată asupra Tamisei.

— Ah!

— În direcţia podului Londrei, care este punctul convenit între noi.

Vaporaşul străbătea apa cu uşurinţa unei lebede. După câteva minute se opri sub podul drumului de fier.

La un semn al americanului, căpitanul vaporului aprinse un foc verde.

Omul Gri înţelese, dar cu toate acestea rămase atent.

După focul verde urmă unul roşu, apoi unul violet şi la urmă totul se stinse.

— Priveşte acum, îi spuse americanul.

Omul Gri îşi întoarse capul către turnul catedralei Saint Paul a cărui cupolă gigantică domina întreaga Londră.

Un glob imens de lumină electrică făcu să strălucească deodată această cupolă, luminând în toate direcţiile.

— Iată semnalul, spuse americanul.

Lumina dură vreo două minute; Londra întreagă fu luminată. Apoi totul intră în întuneric.

Atunci vaporul porni înainte, trecu prin faţa gării Cannon Street şi se opri în Sermon Lane.

— Acum, întrebă Omul Gri, fiecare este la postul său? Nu mai avem niciun minut de pierdut.

Şi pe când cei patru şefi se împrăştiau în diferite puncte ale Londrei, abatele Samuel şi Omul Gri îşi continuară drumul alături.

Amândoi se îndreptară spre catedrala Saint Paul.

De obicei, noaptea, oraşul este aproape pustiu.

Dar acum o mulțime compactă se îndrepta spre Newgate.

Numeroase patrule de polițiști circulau în toate părțile; era lesne de văzut că semnalul dat din înălțimea turnului catedralei Saint Paul fusese înțeles.

O mare de oameni se îndreaptă din toate părțile spre catedrală.

Pe măsură ce se apropia de Old Bailey, Omul Gri şi preotul auzeau tot mai des dialectul irlandez.

Era neîndoios acum că soldații patriei se găseau în primele rânduri.

Preotul zicea din timp în timp, cu vocea tare:

— Sunt confesorul condamnatului. Lăsați-mă să trec.

Şi mulțimea se dădu în lături cu respect.

Polițiștii erau foarte numeroşi în Old Bailey.

Abatele Samuel ajunse la poarta închisorii şi i se deschise îndată.

Omul Gri se oprise la casa de bancă a domnului Harris.

Domnul Smith coborî îndată să-i deschidă.

— Scumpul meu domn, îi spuse dânsul, niciodată n-am văzut atâta lume ca astă seară.

— Da?

— Vei judeca dumneata însuți.

Se urcară în camera pregătită dinainte.

Omul Gri puse într-un colț cele două obiecte şi bastonul, pe care le avea cu sine.

— Ce sunt astea? întrebă Smith, curios.

— Nişte obiecte de chirurgie.

— Dragul meu domn, spuse comisul, dacă vreți, vă puteți culca; vă voi deştepta eu la timp.

— Mulțumesc, dar nu vreau să dorm. Mai bine să fumăm, câte o țigară.

Domnul Smith primi țigara şi o aprinse. Apoi se lungi într-un fotoliu şi începu să fumeze cu voluptate.

După un sfert de oră țigara îşi produse efectul şi domnul Smith dormea adânc.

Omul Gri îl privi şi surâse.

„Acum, murmură dânsul, sunt acasă la mine.”

Capitolul XXX

Omul Gri se apropie de comis, îl luă în brațe şi-l puse pe unul

din paturi.

Apoi se apropie de fereastră.

Mulțimea începea să devină compactă în Old Bailey.

Polițiștii formau două cordoane puternice de ambele părți, ținând mulțimea la respect.

Omul Gri fuma liniştit şi, din când în când consulta ceasornicul.

Mulțimea devenea din ce în ce mai densă; se vedea bine că mulți dintre ei veniseră acolo cu un scop mai înalt, decât aceia de a vedea un spânzurat.

Peste puțin sosi şi căruța care aducea lemnele din care avea să se construiască eşafodul.

După cum spusese domnul Harris, eşafodul avea să se ridice drept în fața ferestrei unde se postase Omul Gri.

Omul Gri privea cu atenție mulțimea şi fuma mereu liniştit.

Cu toate acestea, la un moment dat încruntă din sprâncene.

Era târziu şi Shoking nu mai venea.

În sfârşit, un om în zdrențe, cu fruntea plină de sudoare, se opri la uşa bancherului Harris.

Omul Gri îl recunoscu îndată şi se duse să-i deschidă.

Erau atunci orele două după miezul nopții.

— Ei bine? întrebă Omul Gri.

— Jefferies a luat frânghia şi mi-a lăsat-o pe a sa.

— Eşti sigur că nodul e făcut în partea cu cauciucul?

— Sunt foarte sigur. Oh! De-ai şti cu câtă greutate am ajuns până aici!

Apoi, zărindu-l în pat pe comis, spuse:

— Credeam că suntem singuri.

— Oh! domnul acesta doarme.

— Dar ar putea să se deştepte.

— Nu cred, căci a fumat puțin opiu.

— Ah!

În timpul acesta eşafodul fusese înălțat, Jefferies suise funia la locul ei şi încercase de două-trei ori aparatul.

— E gata! îi spuse Omul Gri lui Shoking.

Acum toată lumea aştepta să sune ora execuției.

Jefferies intrase în închisoare.

— Stăpâne! spuse atunci Shoking, mi se pare că am înțeles ce se va petrece.

— Ah!

— Funia nu va strânge destul de tare gâtul lui Colden pentru ca

să-l ucidă îndată.

— Asta e adevărat.

— Şi mulţimea va avea timp să năvălească, să înconjoare eşafodul şi să-l răpească.

— Nu; frânghia se va rupe mai înainte şi spânzuratul va cădea pe jos.

— Ah! frânghia se va rupe?

— Da.

— Cum asta?

Atunci Omul Gri luă bastonul pe care-l lăsase într-un colţ al camerei, îl uni cu celelalte două obiecte pe care le mai adusese şi formă o puşcă.

Bastonul era o ţeava.

— O puşcă de vânat! exclamă Shoking.

— Da.

— Şi cu această puşcă vei rupe frânghia?

— Fără îndoială, răspunse Omul Gri cu cea mai mare linişte.

Capitolul XXXI

Ce făcea John Colden în timpul acesta?

Era multă vreme de când nenorocitul irlandez se sacrificase pentru patria sa.

„Voi şti să mor”, îşi zicea dânsul.

Ultima zi a unui condamnat englez e mai puţin lugubră, mai puţin monotonă decât cele ce o preced.

De la orele opt dimineaţa încep vizitele; mai întâi vizita preotului, apoi aceea a guvernatorului şi a doamnelor din comitetul închisorilor.

În sfârşit, spre seară sosiră cei doi elevi de la Christ’s Hospital.

Aşadar, abatele Samuel se prezentase pe la amiază.

John, văzându-i, îşi pierdu nepăsarea şi două lacrimi i se rostogoliră pe obraji.

Tânărul preot rămăsese închis o oră întreagă cu condamnatul şi-i pregătise calea morţii.

Cu toate acestea, de cincisprezece zile, abatele Samuel lucra mereu pentru a-l salva. De ce nu-i încălzea atunci sufletul cu o rază de speranţă?

Aceasta era o măsură de prudenţă a Omului Gri.

Preotul vorbi deci condamnatului despre cer şi despre

Dumnezeu şi-l părăsi, făgăduindu-i că va veni să-şi petreacă noaptea în rugăciuni, lângă dânsul.

După abatele Samuel veni rândul celor două doamne din comitetul închisorilor.

Apoi, aproape de înserare, uşa celulei se deschise din nou.

Erau cei doi elevi de la Christ's Hospital.

Deodată John scoase un strigăt.

În unul dintre copii, John îl recunoscuse adică pe acela pentru care avea să moară.

Copilul îşi duse un deget la buze şi-i recomandă tăcerea.

Ralph îi apărea lui John Colden ca un înger coborât pe pământ.

Copilul, care, după cum am mai văzut, avea inteligența şi curajul unui om matur, se întoarse spre camaradul său mai mare şi-i spuse:

— George, omul acesta este irlandez, nu-i aşa?…

— Aşa mi s-a spus, răspunse şcolarul.

— Doreşti să-i vorbesc în limba țării sale?

— Dar, întrebă mirat elevul cel mare, irlandezii nu vorbesc aceeaşi limbă ca şi noi?

— Nu, răspunse Ralph; pescarii irlandezi au un dialect deosebit pe care-l cunosc şi eu.

Atunci Ralph i se adresă condamnatului, în dialectul irlandez:

— Sunt fericit că te pot vedea, bunul meu John.

— Ah! răspunse John, în acelaşi dialect, oare Dumnezeu a făcut o minune?

— Prietenul nostru, Omul Gri şi Shoking, şi mama mea, şi frumoasa Suzanne, m-au dat la Christ's Hospital. Şi acum nu mă mai bate nimeni.

Privindu-l şi ascultându-l, John rămăsese în extaz; nu se mai gândea acum la moarte.

— Bunul meu John, mai spuse micul Ralph, toată lumea spune că tu vei fi spânzurat mâine.

— Da, la orele şapte dimineața.

— Dar eu sunt sigur că lucrul acesta nu se va întâmpla.

John tresări.

O voce ascunsă îi şoptea parcă: „Adevărul este în gura copiilor".

Şi sufletul său se umplu dintr-o dată de o vagă speranță.

Capitolul XXXII

John Colden caută să citească adevărul în ochii micului Ralph.

Copilul continuă:

— Da, bunul meu John, vei fi salvat; Omul Gri a făgăduit lucrul acesta mamei mele şi tu ştii bine că Omul Gri îşi ține întotdeauna făgăduiala.

— Ah! scumpul meu, răspunse John, acum, când tu nu mai eşti la moară, ce-mi pasă dacă voi muri.

— Eu sunt sigur că tu nu vei muri.

John Colden clătină din cap cu tristețe.

— Preotul a fost pe aici, spuse dânsul.

— Abatele Samuel?

— Da.

— Şi nu ți-a spus şi dânsul că vei fi salvat?

— Nu, nu mi-a spus.

— Atunci, desigur că Omul Gri nu i-a încredințat şi lui secretul.

„Dumnezeule, murmură condamnatul, făcusem sacrificiul vieții mele şi-mi aşteptam liniştit ultimele momente; şi iată că acum copilul acesta vine să-mi tulbure curajul.”

După un moment, uşa celulei se deschise şi un om intră.

Era abatele Samuel.

În acelaşi timp, gardianul şef spuse celor doi elevi de la Christ’s Hospital:

— Domnilor, e timpul să vă retrageți.

Ralph se aruncă de gâtul lui John Colden.

— Adio, tânărul meu stăpân, îi spuse acesta.

— La revedere, bunul meu John, răspunse copilul.

John Colden clătină iarăşi din cap cu tristețe.

Privise în ochii abatelui Samuel şi preotul îi păruse grav şi resemnat.

— Nu, ştiu bine că voi muri. Adio, tânărul meu stăpân, mor pentru Irlanda şi pentru dumneata.

— Irlanda nu-şi părăseşte niciodată copiii, spuse preotul cu vocea gravă şi dulce.

John tresări.

Şcolarii se retraseră şi preotul rămase singur cu condamnatul.

— John, călăii îți ridică eşafodul.

— Ah! ştiam eu bine că Ralph mă leagănă într-o speranță nebună.

— Dar ce-ți spunea Ralph?

— Îmi spunea că se lucrează pentru salvarea mea.

— E adevărat. Avem speranța că vei fi salvat. Frații noştri lucrează şi eu am o încredere deplină în steaua Irlandei.

— Dar, părinte, întrebă John, cine va putea să mă scape din Newgate?

Preotul nu răspunse.

Petrecură toată noaptea în rugăciuni.

Afară se auzeau zgomote stridente, care deveneau din ce în ce mai pronunțate.

Orele treceau repede. Abatele Samuel îşi consultă ceasul.

— Sunt orele cinci, comentă dânsul; în curând vor veni să te caute.

— Ah! şopti John. Vezi bine că voi muri.

Preotul nu răspunse.

La orele cinci şi jumătate, uşa celulei se deschise şi veselul subguvernator, sir Robert M… apăru spunându-i:

— Haide, dragul meu, a sunat ceasul; nu mai ai de trăit decât câteva minute.

John se îmbrăcă şi fu condus în capelă.

Liturghia a fost oficiată de abatele Samuel, în capela protestantă a închisorii Newgate, de vreme ce închisoarea nu poseda capelă catolică.

Şi pe când preotul pronunța ultimele cuvinte, clopotul spitalului Saint Barthélemy începu să sune lugubru.

John se ridică murmurând:

„Trebuie să mor… Dumnezeu să apere şi să salveze Irlanda!”

Capitolul XXXIII

Mujicul John, care noaptea precedentă îl condusese pe Omul Gri în camera geloasei Betty, nu exagerase cu nimic în amănuntele pe care le dăduse asupra lui Calcraft.

Călăul Londrei era un om între două vârste, foarte voinic şi taciturn.

De altfel, tristețea este caracteristica generală a tuturor călăilor; disprețul societății nu îi poate predispune decât pentru melancolie.

John spusese adevărul; în seara în care preceda execuția, Calcraft nu mânca.

În seara aceea, Calcraft se mulțumise cu o ceaşcă de ceai şi se culcase de la orele opt.

Jefferies era însărcinat cu toate pregătirile.

Calcraft nu era ocupat decât în ultimul moment.

El nu se deşteptă decât pe la orele trei şi jumătate; înainte de a se îmbrăca, făcu un duş cu apă rece, pentru a alunga orice emoție.

După ce se îmbrăcă, încuie uşa cu grijă şi porni la drum.

Wellclose Square era pustiu.

Cu toate acestea, în colțul străzii aştepta o trăsură care fusese reținută anume pentru dânsul.

Calcraft se urcă şi birjarul porni fără să mai pună vreo întrebare; ştia bine unde se duce.

Cu cât se apropiau de Newgate, mulțimea devenea mai compactă şi într-un loc trăsura nu mai putu să înainteze.

Calcraft coborî. La auzul numelui său, mulțimea se dădea repede în lături, căci există în poporul Londrei credința că oricine se atinge de călău, va muri de mâna lui.

Când Calcraft ajunse la Newgate erau orele cinci şi jumătate.

— Ai sosit prea devreme, îi spuse portarul primindu-l.

— Puțin cam devreme, răspunse Calcraft.

— Condamnatul este catolic.

— Ştiu.

— Şi i se citeşte liturghia în capelă.

Calcraft se îndreptă spre bucătărie, după obiceiul său.

Era foarte palid, şi cu toate că nu tremura, era în prada unei emoții vii; emoția aceasta, pe care niciodată nu putuse s-o înlăture, cu toate că e de douăzeci de ani călău.

Bucătarul, văzându-l intrând, îl întrebă:

— Ai venit să-ți bei ceaşca de lapte?

— Da.

Calcraft goli ceaşca de lapte pe care i-o prezentă bucătarului şi ieşi din bucătărie fără să mai pronunțe vreun cuvânt.

Se îndreptă spre uşa numită sală a toaletei.

Acolo e îmbrăcat condamnatul în costumul său din urmă, acolo i se leagă mâinile la spate.

După ce aceste preparative sunt terminate, guvernatorul închisorii, care vine acolo în haine de ceremonie, îi spune lui Calcraft:

— Acum omul acesta este al dumitale.

— Îl primesc, răspunse Calcraft.

Şi apropiindu-se de registru, semnează de primirea condamnatului, aplicând şi parafa sa.

Când Calcraft ajunse în camera toaletei, era acolo numai

Jefferies.

— Totul este gata? îl întrebă.

— Totul.

Calcraft se lăsă să cadă pe o bancă.

— Eşti emoționat? îl întrebă Jefferies, după un moment de tăcere.

— Nu, dar...

Calcraft îşi duse mâna la frunte.

— Ce este? întrebă Jefferies.

— Nu ştiu de ce, dar îmi simt capul greu.

— Ah!

— Pieptul îmi arde şi capul pare că-mi îngheață.

Şi Calcraft sări în sus.

— E bizar, murmură dânsul.

— Şi cu toate acestea, de douăzeci de ani de când eşti călău... murmură Jefferies.

— Nu e emoția Calcraft; e altceva... Oh! iată că acum îmi arde şi capul.

Şi se lăsă din nou să cadă pe bancă.

Atunci, un fulger de bucurie străluci în ochii lui Jefferies.

În acelaşi timp, clopotele de la Saint Barthélemy începură să sune.

Calcraft făcu o sforțare supremă şi sări în sus:

— Cu toate acestea trebuie să-mi fac meseria!... Susține-mă, Jefferies!... Oare ce am, Dumnezeule!... Iată că acum au început să-mi tremure şi picioarele...

— Mai vrei o ceaşcă de lapte? întrebă Jefferies, care îşi ascundea bucuria cu mare greutate.

Capitolul XXXIV

Calcraft n-avu timp nici să primească, nici să refuze.

Uşa se deschise şi gardienii care-l precedau pe condamnat intrară.

Calcraft făcu o sforțare violentă şi se ridică în sus:

— A sunat ceasul, spuse unul din gardieni.

Condamnatul intră, susținut de preot şi de subguvernator.

Jefferies îl zări pe abatele Samuel şi o roşeață uşoară îi acoperi obrajii.

John era foarte palid, dar mergea cu fruntea sus, nepăsător.

Sir Robert M… veselul subguvernator, nu mai râdea acum; lacrimi mari i se prelingeau de-a lungul obrajilor.

Jefferies se apropie de condamnat şi-i făcu toaleta.

Când totul a fost gata, guvernatorul închisorii, o persoană gravă, care nu apărea decât în împrejurări solemne, intră şi făcu un semn lui Calcraft.

Călăul făcu o sforțare supraomenească, se apropie de registru şi iscăli de primire.

Dar deodată picioarele îi slăbiră şi se rostogoli la pământ, murmurând:

— Mi se pare că voi muri.

A fost ca o lovitură de trăsnet. Cu toții rămaseră înlemniți.

Îl ridicară în picioare, încercară să-l readucă în fire, dar lucrul n-a fost cu putință.

— Trebuie să amânăm execuția, zise subguvernatorul.

— E cu neputință! strigă şeriful delegat de minister. Haide, Calcraft!… ridică-te…

— Nu pot, gemu călăul, care se zvârcolea pe jos de durere.

John Colden era foarte palid.

— Domnilor, zise abatele Samuel, afară poporul urlă, şi urletele acestea măresc agonia condamnatului.

— Trebuie să sfârşim odată, zise şeriful.

— Fără îndoială, adăugă guvernatorul.

Atunci Jefferies făcu un pas înainte, spre guvernator.

— Dacă Excelența voastră binevoieşte să îngăduie, îl voi înlocui eu pe Calcraft.

— Da, da, răspunse guvernatorul, să mergem înainte!

Preotul repetă la urechea lui John Colden cuvântul: „Curaj!”.

Cortegiul porni în frunte cu Jefferies.

Mergând spre eşafod, John Colden simțea că tăria sa sufletească îl părăsea puțin câte puțin.

Cum mai putea să creadă încă în salvare?

În aceste ultime momente se oferă condamnatului un pahar de vin.

Bucătarul se prezentă.

John Colden refuză.

„La ce bun?” murmură dânsul.

Şi cortegiul porni înainte.

Când uşa care comunica cu exteriorul se deschise, când John Colden zări eşafodul şi frânghia atârnând de dânsul, un tremur îl cuprinse şi se opri.

— Curaj! îi şopti preotul.

John Colden făcu o sforțare supremă şi păşi spre eşafod.

Atunci îşi plimbă de jur împrejur o privire lungă, privire în care se mai citea încă o urmă de dragoste pentru viață, amestecată cu resemnarea creştină.

Jefferies îi trecu nodul fatal în jurul gâtului.

Preotul dispăruse de lângă dânsul.

„S-a sfârşit!... murmură nenorocitul condamnat; Domnul să aibă în paza sa Irlanda!”

Şi, pe când îşi plimba privirea asupra mulțimii, căutând să mai zărească încă o față cunoscută, Jefferies îi lăsă boneta neagră peste ochi şi nu văzu nimic.

. . . . . .

Capitolul XXXV

Ca să înțelegem acum ce se va petrece, trebuie să ieşim un moment din Newgate, să-l părăsim pe John Colden şi să ne întoarcem la Omul Gri şi la Shoking.

Omul Gri stătuse rezemat de fereastră, contemplând mulțimea, până în momentul când clopotele de la Saint Barthélemy începură să sune.

Atunci Omul Gri se îndepărtă de fereastră spunându-i lui Shoking:

— Voi avea nevoie de umărul tău.

— Cum asta?

— Vei vedea.

Închise fereastra şi apropiindu-se de cămin luă unul din acele obiecte pe care le adusese în buzunar.

Era o bilă de aramă, pe care i-o arătă lui Shoking.

— Priveşte bine.

— Da.

— Bila aceasta este goală înăuntru.

— Ah!

— Adică goală nu e cuvântul potrivit, de vreme ce e plină cu aer comprimat. Dacă ar face explozie, efectul ei ar fi cel al unei adevărate bombe.

— Şi pe urmă? întrebă Shoking, cu curiozitate.

Omul Gri luă după aceea bastonul şi împreună cu bila şi cu celălalt obiect pe care-l mai adusese, alcătui un obiect de forma

unei puşti.

— Iată ceva care seamănă cu o puşcă, spuse Shoking.

— E într-adevăr una.

— Unde este glontele?

— La locul lui. Vezi trăgaciul?

— Da.

— Ei bine! trăgaciul acesta pune în mişcare un piston; pistonul acesta e în legătură cu o supapă a bilei cu aer comprimat. Un curent puternic de aer ţâşneşte şi glontele merge drept spre ţintă cu o forţă colosală.

— Dar, spuse Shoking, se va auzi zgomotul detunăturii.

— Imbecilule! răspunse Omul Gri; o puşcă cu aer comprimat nu face zgomot.

— Stăpâne, mai întrebă Shoking, ce s-ar întâmpla dacă glontele n-ar tăia frânghia?

Shoking se înfioră.

— John Colden ar fi pierdut.

— Şi de ce ai nevoie de umărul meu? mai întrebă.

— Pentru ca să-mi fac un punct de sprijin şi să ochesc mai bine.

— Ah!

Puşca era gata. Omul Gri se apropie de fereastră şi, în loc s-o deschidă, tăie un geam cu un inel de diamant pe care-l avea în deget.

— Ce faci? întrebă Shoking.

— Fac un loc pentru glonte.

— De ce nu deschizi fereastra?

— Pentru că, în cazul acesta, s-ar putea să fim văzuţi de oamenii de pe eşafod.

În stradă, mulţimea urla.

— Stai aici, îi ordonă Omul Gri, aşezându-l pe Shoking la doi paşi de fereastră şi când vei simţi puşca pe umărul tău să te ţii bine.

— Fii liniştit, răspunse Shoking, voi sta nemişcat ca o statuie.

Omul Gri se apropie de fereastră şi aşteptă, cu ceasul în mână.

Sunară orele şapte.

În aceeaşi clipă, poarta se deschise şi condamnatul apăru.

Omul Gri îl văzu pe John Colden pe eşafod, alături de Jefferies, care era şi mai palid încă, decât condamnatul.

Atunci luă puşca şi o aşeză pe umărul lui Shoking.

Boneta neagră a fost trasă pe ochii condamnatului şi peste o

clipă John Colden plutea în aer.

Un murmur lung se ridică din rândurile mulțimii.

John Colden se legăna în aer în spațiul unei secunde.

Deodată, Omul Gri apăsă trăgaciul şi glontele porni.

Frânghia a fost ruptă în două, deasupra capului condamnatului.

Şi condamnatul căzu la pământ.

În acelaşi timp un nou murmur, un nou zgomot se auzi.

Mulțimea rupsese rândurile polițiştilor şi răsturnase eşafodul…

Atunci, Omul Gri şi Shoking deschiseră fereastra şi putură să vadă un spectacol nemaipomenit.

Conspiratorii irlandezi erau stăpânii terenului; John Colden, leşinat, dar viu, fusese răpit.

. . . . . .

— Acum, îi spuse Omul Gri lui Shoking, să fugim cât mai repede de aici, căci nu suntem în siguranță

Sfârşitul părții a patra

Cuprinsul

Partea a patra
Newgate – Cimitirul condamnaților la moarte

Capitolul I..... 5
Capitolul II..... 9
Capitolul III..... 12
Capitolul IV..... 16
Capitolul V..... 19
Capitolul VI..... 22
Capitolul VII..... 24
Capitolul VIII..... 28
Capitolul IX..... 31
Capitolul X..... 33
Capitolul XI..... 36
Capitolul XII..... 39
Capitolul XIII..... 43
Capitolul XIV..... 46
Capitolul XV..... 48
Capitolul XVI..... 50
Capitolul XVII..... 52
Capitolul XVIII..... 54
Capitolul XIX..... 55
Capitolul XX..... 58
Capitolul XXI..... 60
Capitolul XXII..... 63
Capitolul XXIII..... 66
Capitolul XXIV..... 68
Capitolul XXV..... 70
Capitolul XXVI..... 72
Capitolul XXVII..... 75
Capitolul XXVIII..... 78
Capitolul XXIX..... 80
Capitolul XXX..... 82
Capitolul XXXI..... 84
Capitolul XXXII..... 86
Capitolul XXXIII..... 87
Capitolul XXXIV..... 89
Capitolul XXXV..... 91

Structura seriei „Mizeriile Londrei”
(Les Misères de Londres)

(Publicată în La Petite Presse, 1867-1868)

Volumul 1

a. Hoaţa de copii *(La Nourrisseuse d’Enfants)*

Volumul 2

b. Copilul pierdut *(L’Enfant Perdu)*
c. Moara fără apă *(Le Moulin sans Eau)*

Volumul 3

d. Newgate – cimitirul condamnaţilor la moarte
(Newgate: Le Cimetière des Suppliciés)

Volumul 4

e. Teribila dramă din Southwark
(Un Drame dans le Southwark)
f. Infernul din Ponton Street
(L’Enfer de Mistress Burtin)

Ponson du Terrail – Rocambole